

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

บุญพา เกื้อทอง

- 8 ต.ค. 2553

327428

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤศจิกายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ นายบุญพา เกื้อทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ

(อาจารย์ ดร.สมชาย ปัญญาเจริญ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.หม่อมหลวงปริญญา จรุงโรจน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุชีพ เบี้ยคนอก)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ปัทมา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้รักษาการแทนคณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรุติ สกุลรัตน์)

วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว” ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จาก ดร.ม.ล.ปริญญา จรุงโรจน์ ผศ.ดร.ชูชีพ เบียดนอก อาจารย์ไพฑูริกา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา ดร.ฉลอง ถุทธิภักดี และอาจารย์ ดร.สมชาย ปัญญาเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษา ในการจัดทำปัญหาพิเศษ ที่ให้กรอบแนวคิด แนวทางในการศึกษา คำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง รองผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงทั้ง 2 คน นายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง รองนายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงทั้ง 2 คน ที่ปรึกษานายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงทั้ง 2 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงทั้ง 2 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ท้องที่จังหวัดพัทลุง และหอการค้าจังหวัดพัทลุง ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลสำคัญ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน

ท้ายที่สุด หากมีสิ่งขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น และผู้ศึกษาหวังว่าปัญหาพิเศษนี้คงมีประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อยสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจจะศึกษารายละเอียดต่อไป

บุญพา เกื้อทอง

ชื่อปัญหาพิเศษ	บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	บุญพา เกื้อทอง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง การศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาจากเอกสารและวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นอย่างมาก และพบว่าการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว มีความสอดคล้อง สนับสนุน และปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้าน 4 M's และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง รวมทั้งข้อเสนอแนะ โดยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีบุคลากรเป็นจำนวนมาก บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจด้านการท่องเที่ยว และบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรงไม่มี องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีงบประมาณในการบริหารงานเป็นจำนวนมากสามารถบริหารจัดการงบประมาณด้วยตนเอง แต่งบประมาณที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ มีน้อย งบประมาณส่วนใหญ่ใช้ในการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัยและให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนา การท่องเที่ยว และองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีการดำเนินการสร้างและปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยว มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เชิงอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีการกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงควรมีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านการท่องเที่ยว และมีความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น มีหน่วยงานที่รับผิดชอบส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง และควรให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	6
แนวคิดการบริหาร.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	18
การบริหารการท่องเที่ยว.....	23
ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 หลายๆ ประเทศทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมากขึ้น มีการนำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลซึ่งได้ให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว โดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงได้มีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปสู่ชุมชน โดยเชื่อมโยงกับนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้น และมุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งผลที่ตามมานอกจากจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้นแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติของตนเอง และพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีบทบาทเพิ่มขึ้นและนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ก่อให้เกิดการจ้างงานและธุรกิจบริการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อีกหลายแขนง โดยเฉพาะเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นทั่วโลกทำให้หลาย ๆ ประเทศหันมาใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการฟื้นตัวและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากต่างมองเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบและไม่ก่อให้เกิดการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าประเภททุนจากต่างประเทศ ไม่ต้องเผชิญกับปัญหาเกี่ยวกับการกีดกันทางการค้า และสามารถสร้างรายได้ทดแทนการนำเข้า ลดการขาดดุลทางการค้าให้กับประเทศได้

จากนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มรายได้ให้กับประเทศไทย จะเห็นได้ว่านอกจากการส่งออกแล้ว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังเป็นอีกทางหนึ่งที่รัฐบาลฝากความหวังไว้ เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวสูงกว่าคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน ประกอบกับทางรัฐบาลก็มีการป้องกันไม่ให้เกิดการขาดดุลการท่องเที่ยวยุโรปของประชาชนชาวไทย ทางรัฐบาลได้ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดทำแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น ท่องเที่ยววิถีชีวิต เศรษฐกิจวิถีชีวิต เที่ยวเมืองไทยไปได้ทุกเดือน การ

ท่องเที่ยววันธรรมดาที่ไม่ธรรมดา ทั้งนี้เพื่อชักชวนชาวไทยท่องเที่ยวภายในประเทศ ไม่ให้นำเงินตราไปใช้สอยเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญแล้ว โครงสร้างรายได้ของการท่องเที่ยวไทยจากอดีตถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น รายได้การท่องเที่ยวที่เคยกระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ขยายออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เช่น เชียงใหม่ ชลบุรี ระยอง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต สงขลา กระบี่ ตรัง พังงา พัทลุง ซึ่งช่วยสร้างความเจริญและความสะดวกสบายให้แก่ท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยการลงทุนและพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น ภาครัฐได้ให้ความสนใจและสนับสนุนเป็นอย่างดี ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและน่าสนใจกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งจำแนกแหล่งท่องเที่ยวออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะเด่นของบริเวณพื้นที่ และทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณนั้น ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (ภูเขา น้ำตก ทะเล) แหล่งท่องเที่ยวตามประวัติศาสตร์ (โบราณสถาน) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สวนเกษตร ปศุสัตว์ ประมง) แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ หรือเชิงนิเวศ อันได้แก่ ชายทะเล ทะเลสาบ จัดว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม และได้รับความสนใจอย่างมากจากนักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ฉบับแนะนำจังหวัด พัทลุง, 2532)

จังหวัดพัทลุงเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย และประกอบกับการเดินทางสะดวก โดยเฉพาะอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดพัทลุงจำนวน 11 อำเภอ เช่น อำเภอเมืองมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ คือ วัดคูหาสวรรค์ (ได้มีหลักฐานที่ถ้ำวัดคูหาสวรรค์ว่า รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จ โดยปรากฏ จปร. ที่ผนังถ้ำ) ทะเลสาบลำปำ วังเจ้าเมืองเก่า อำเภอควนขนุนมีสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย วัดเขาอ้อ อำเภอศรีบรรพตมีสถานที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาปู่เขายอด ผาผึ้ง ถ้ำเพชร ถ้ำคาปู น้ำตกเหรียญทอง อำเภอป่าพะยอมมีอ่างเก็บน้ำป่าพะยอม อำเภอสรีนครินทร์มีสถานที่ท่องเที่ยว ถ้ำสุมน ไน้ตกโดน สมรภูมิมิบ้านเกาะหลุง (ดังแดง) อำเภอกงหรา มีสถานที่ท่องเที่ยว น้ำตกวังโนราห์ น้ำตกไพรวัลย์ อำเภอเขาชัยสนมีสถานที่ท่องเที่ยว น้ำพุร้อน แหล่งน้ำทะเลพระ มีสถานที่เชิงประวัติศาสตร์วัดเจียนบางแก้ว อำเภอบางแก้วมีแหล่งน้ำพุแร่ อำเภอตะโหมดมีสถานที่ท่องเที่ยว น้ำตกลานหม่อมจ้อย ภูโบว์โต๊ะโหมด (สองศาสนา) อำเภอป่าบอนมีสถานที่ท่องเที่ยวอ่างเก็บน้ำอันเนื่องมาจากโครงการพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำป่าบอน ชนกลุ่มน้อยชาวกู อ.เภอปากพะยูนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวไทยและชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวภาคใหญ่ มาเลเซีย ชาวจีนให้ความสนใจใ้ใจการมาเที่ยวชม หมู่เกาะสี่เกาะห้า (หมู่เกาะรังนก) บ่อน้ำพุเกาะนางคำ รอยพระพุทธรูปเกาะเสือน้อย ภูโบว์โต๊ะเกาะนางคำ ท่าเทียบเรือปากพะยูน อ่าวท่ายาง เกาะ

ลาม เขาขัน ป่าพรุเกาะ โคม วัดพระเกิด วัดทุ่งขุนหลวง วัดพระนอน (วัดรัตนาราม) เกาะกระ เกาะแพ และจากการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการท่องเที่ยว จักก่อให้เกิดการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งเป็นประโยชน์ในระยะยาวต่อท้องถิ่นนั้น เกิดการสร้างงานและการพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้จากแหล่งใหม่ เสริมรายได้หลักที่มีอยู่เดิม อีกทั้งส่งเสริมให้มีการนำผลผลิตหรือวัตถุดิบมาใช้ให้เกิดประโยชน์จากการกระจายและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวออกไปตามภูมิภาคต่าง ๆ นี้ ตามคำขวัญที่การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุงตั้งขึ้นไว้ว่า “ท่องเที่ยวพัทลุงครีกรีน เศรษฐกิจพัทลุงคึกคัก” อย่างเช่นจังหวัดพัทลุงมีคำขวัญประจำจังหวัดมีไว้ว่า “เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน” นอกจากนี้จะสร้างรายได้สู่ท้องถิ่นแล้วท้องถิ่นเองยังมีโอกาสได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กับประชาชนในท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจะส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีความแข็งแกร่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฉบับแนะนำจังหวัดพัทลุง, 2532)

จังหวัดพัทลุง มี 11 อำเภอ 65 ตำบล 650 หมู่บ้าน ประชากรจากทะเบียนราษฎร (ข้อมูลเดือนมกราคม 2552) มีประชากรทั้งหมด 505,316 คน เป็นเพศชาย 248,042 คน เป็นเพศหญิง 257,274 คน จำนวนครัวเรือน 155,402 ครัวเรือน จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 6 ลิปดาเหนือ ถึง 7 องศา 53 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 44 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางรถยนต์ทางหลวงสายเอเชีย (หมายเลข 41) เป็นระยะทางประมาณ 858 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟเป็นระยะทางประมาณ 846 กิโลเมตร ความยาวของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ประมาณ 78 กิโลเมตร และความกว้างจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกเป็นระยะทางประมาณ 53 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,424.473 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,140,296 ไร่ (พื้นดิน 1,919,446 ไร่ พื้นน้ำ 220,850 ไร่) มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง กล่าวคือทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอรัตภูมิ อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ทิศตะวันออกติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกะแสสินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอลี้ นคร จังหวัดสงขลา และทิศตะวันตก ติดต่อกับเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแนวติดต่อกับอำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง (ข้อมูลจังหวัดพัทลุง, 2553)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง เป็นหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ มีศักยภาพสูง มีงบประมาณในการบริหารงานจำนวนมาก มีบุคลากรมาก มีความอิสระในการบริหารงบประมาณ และการบริหารงาน และมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ

กระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงได้สนับสนุนงบประมาณให้กับอำเภอต่าง ๆ ทุกปีงบประมาณ อย่างเช่นปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีงบประมาณทั้งสิ้น 320,000,000 บาท (สามร้อยยี่สิบล้านบาท) และได้ดำเนินการสนับสนุนงบประมาณด้าน โครงสร้างพื้นฐานก่อสร้างถนนคอนกรีตและถนนลาดยางทั้ง 11 อำเภอ รวม 27 โครงการ งบประมาณ 72,875,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.8 % ของงบประมาณทั้งหมด เพื่อพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านคมนาคม และอื่นๆ (ข้อมูลจังหวัดพัทลุง, 2553)

ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จึงมีความ สนใจใคร่ทำวิจัยหัวข้อ “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (4 M's) ได้แก่

1. Man (คน)
2. Money (เงิน)
3. Material (วัสดุ)
4. Management (การจัดการ)

โดยศึกษาการใช้ปัจจัยทางการบริหารที่สำคัญและยอมรับกันทั่วไป อันประกอบด้วย บุคลากร หรือคน (Man) เงิน (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (key informants) จำนวน 15 คน

3. ขอบเขตทางด้านพื้นที่และเวลา

ผู้วิจัยจะศึกษาวิจัยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ระหว่าง เดือนมีนาคม 2553 - เดือนมิถุนายน 2553 ระยะเวลา รวม 4 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในที่นี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
2. บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง บทบาท ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงในด้านคน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับทราบบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
2. ได้รับทราบแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. สามารถนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว” มีแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. แนวคิดการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
4. การบริหารการท่องเที่ยว
5. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ แต่ส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่างกันคือ จำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539) ได้สรุปแนวความคิดของนักวิชาการและนักปกครองที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า คำนิยามความหมายของการปกครองท้องถิ่น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ ส่วนใหญ่มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่างคือจำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

วิท (Wit) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่น ก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

ฮอลโลเวย์ (Holloway) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

คลาร์ก (Clarke) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ และหน่วยการปกครอง ดังกล่าวนี้อาจจัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

มอนตาญ (Montagu) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ยังต้องอยู่ภายใต้ บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

ซัดดี (Sady อ้างถึงในอุทัย หิรัญโต, 2523, หน้า 4) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครอง ทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำการ ในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

อุทัย หิรัญโต (2523, หน้า 2) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

โรบสัน (Robson, 1953 อ้างถึงในอุทัย หิรัญโต, 2523) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปหลักการปกครองท้องถิ่นได้ในสาระสำคัญ ดังนี้ (ชวงส์ ฉายะบุตร, 2539)

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจัดเป็น

กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล และเมืองพัทยา ตามเหตุผลดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็เลยกลายเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสีย ต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความ เจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการ พิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการ ปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และ เพื่อใช้บังคับประชาชน ในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับ สุขาภิบาล เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนด งบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครอง ท้องถิ่นนั้น ๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครอง ท้องถิ่น แบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบ มหานคร คือกรุงเทพมหานครจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นจากแนวความคิดที่ว่า ประชาชน ในท้องถิ่นเท่านั้น ที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการ ปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงาน เพื่อให้สมเจตนารมณ์และความ ต้องการของชุมชน และอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึก ให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศ จะต้องอาศัย เงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด การกิจที่จะต้องบริการ ให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจ

ไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้อื่นๆ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอ ที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของ รัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาเป็นการแบ่งเบาทั้งในด้าน การเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจาก ประเทศ มีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การ รอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการ ปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความ ต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วย การปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อ นำไปใช้ในการ บริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่ว ประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่ กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบรอบ ประชาธิปไตย แก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มี ส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็น อย่างดี

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการ ปกครองของรัฐในอันที่ จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจาย อำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการ ปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองการบริหาร ท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะ

นำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518 : หน้า 6-7) โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทน ที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเอง มิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียง ประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นของตน (อนันต์ อนันตกุล, 2521, หน้า 6-7)

นอกจากนี้การปกครองตนเองในรูปของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หรือการกระจายอำนาจไปในระดับต่ำสุดคือ รากหญ้า (Grass roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งยวดอันหนึ่ง ก็คือการขาดรากฐานในท้องถิ่น (ลิขิต วีรเวทิน, 2525, หน้า 3)

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ (ชวงส์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 28-29)

3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่ว ถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการโครงการในท้องถิ่นโดยรูปแบบที่เหมือนกัน ย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า ผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่นและไม่มีส่วน ได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง

ดังนั้นหากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายเป็นไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแค่ควบคุม ดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวม อยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีความดีขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาอื่นต่างกันไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติ ไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลง ภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุน จากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทาง การบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ในประเทศไทยผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวีระ, นายสุรินทร์ เทพกาญจนา เป็นต้น ล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน จนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ (วิญญู อังคณารักษ์, 2518, หน้า 98)

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมามีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์

ผลนั้น จะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัย โครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ให้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็น 3 แบบ

1. ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง
2. ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค
3. ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบันประเทศไทยได้จัดบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็น 4 รูปแบบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เทศบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. ราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
2. การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
3. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
4. การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
5. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. การจัดการศึกษา
7. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
9. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
10. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
11. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
12. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
13. การจัดการและดูแลสถานที่ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

14. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
15. การพาณิชย์การส่งเสริมการลงทุนและการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับ บุคคลอื่นหรือจากสหการ
16. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
17. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
18. การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
19. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
20. การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
21. การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
22. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
23. การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
24. จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
25. สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่นอื่น
26. การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
27. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
28. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
29. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546

เพื่อให้การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด จึงสมควรกำหนดลักษณะของอำนาจหน้าที่และความ

รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 12 (15) และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงประกาศกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด

1.1 ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

1.2 เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

1.3 เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือ โครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป

2. ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามข้อ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

2.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดเพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

2.2 การก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่หรือมีการเกี่ยวเนื่องกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหลักในการเชื่อมโยงกับแผนงาน โครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

2.3 การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

2.4 การส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน และพาณิชย์กรรมของจังหวัด

2.5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดการมลพิษ สิ่งปฏิกูลรวม การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

2.6 ให้บริการด้านเทคนิค วิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกล นุเคราะห์ แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

2.7 ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภารกิจถ่ายโอนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด “มีหน้าที่ที่ต้องทำ”

3. การสนับสนุนงบประมาณให้แก่ราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค จะกระทำได้แต่เฉพาะ กรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะต้องดำเนินการเอง แต่ไม่สามารถ ดำเนินการเองได้ เนื่องจากเป็นงานปฏิบัติซึ่งจะต้องใช้เทคนิควิชาการสูงและหน่วยงานของรัฐนั้นมีความ สามารถที่จะดำเนินการ ได้ดีกว่า และผลของการให้การสนับสนุนนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนิน งานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

การสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด จะกระทำได้ในกรณีที่ เร่งด่วนและจำเป็นหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประชาชน

การให้การสนับสนุนแก่ประชคม องค์กรประชาชน ควรเป็นไปในลักษณะของการ ส่งเสริมความสามารถดำเนินการ โดยใช้ศักยภาพของตนเองในการบริหารจัดการในลักษณะของ การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ โดยไม่ให้การสนับสนุนในลักษณะของการให้สิ่งของ หรือการเข้าไปดำเนินการแทน

4. หากมีปัญหาข้อขัดข้อง ในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วน จังหวัดตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ในการวินิจฉัย และดำเนินการตามประกาศนี้

แนวคิดการบริหาร

สังคมของมนุษย์ เป็นสังคมที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่ม หมู่เหล่า เป็นชุมชนขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล เมือง และประเทศ จึงต้องมีการจัดระเบียบของสังคม เพื่อให้สามารถ ดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพื่อความอยู่รอดสงบสุขและบังเกิด ความก้าวหน้าในชุมชนเหล่านั้น จึงเป็นสาเหตุให้เกิด "สถาบันสังคม" และ "การบริหาร" ขึ้นมา สถาบันสังคมที่จัดตั้งขึ้นไม่ว่าจะเป็นครอบครัว วัด โรงเรียน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงต้องอำนวยความสะดวก หรือบริการเพื่อประโยชน์สุขของสมาชิกและความเจริญของสังคม โดย

ดำเนินภารกิจตามที่สังคมมอบหมาย ด้วยการจัดตั้ง "องค์การบริหาร" ที่เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ ดังนั้น สังคมกับองค์การบริหาร จึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกจากกันได้ ดังเช่น ศาสตราจารย์วิลเลียม ซิฟฟิน (William S.Siffin) ได้กล่าวไว้ว่า "หากปราศจากองค์การบริหารแล้ว สังคมก็จะมีปัญหา หากปราศจากสังคมแล้วมนุษย์ก็ไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้"

ความหมายของการบริหาร

คำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหาร มีอยู่สองคำคือ "การบริหาร" (Administration) และ "การจัดการ" (Management) การบริหารมักจะใช้กับการบริหารกิจการสาธารณะหรือการบริหารราชการ ส่วนคำว่าจัดการใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน เราจึงเรียกผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร ในหน่วยงานราชการว่า "ผู้บริหาร" ในขณะที่บริษัท ห้างร้าน ใช้เรียกตำแหน่งเป็น "ผู้จัดการ" ได้มีผู้ให้คำจำกัดความหมายของ "การบริหาร" ในฐานะที่เป็นกิจกรรมชนิดหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. Peter F.Drucker : การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น
2. Harold koontz : การบริหาร คือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการอาศัยคน เงิน วัสดุสิ่งของเป็นปัจจัยในการปฏิบัติงาน
3. Herbert A.Simon : การบริหาร คือกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกัน ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน
4. วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ ได้สรุปสาระสำคัญ ของการบริหารไว้ ดังนี้
 - 4.1 การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
 - 4.2 ร่วมมือกันทำกิจกรรม
 - 4.3 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
 - 4.4 โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็น ผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว (Simon)

การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Sergiovanni)

การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่รวมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Barnard)

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายๆอย่าง ที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้

กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2542, หน้า 1)

จากความหมายของการบริหารที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่ม ผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่างๆ เพื่อมาใช้ในการบริหาร

แนวคิดการบริหาร

แนวคิดการบริหารมีพัฒนาการมาพร้อมๆ กับวิวัฒนาการทางการบริหาร ซึ่งสามารถอธิบายแนวคิดในการบริหารได้ดังนี้

1. ยุควิทยาศาสตร์ (Scientific Management) (ค.ศ. 1910 – 1935) หรือมีลักษณะการบริหาร แบบดั้งเดิม หรือแบบเก่า (Traditional Model) เป็นยุคของ Frederic W Taylor (1910) วิศวกรชาวอเมริกัน ผู้ที่ถือว่าเป็น “บิดาแห่งการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์” ประกาศแนวคิดสำคัญ 4 ประการ ในการบริหารงานเชิงวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1.1 One best way (หาวิธีที่ดีที่สุด)

1.2 Put the right man to the right job (จัดคนให้เหมาะกับงาน)

1.3 Equal work, Equal pay (งานเท่ากัน เงินเท่ากัน)

1.4 Specification and Division of work (เน้นความชำนาญ และการแบ่งงานกันทำ)

ซึ่งแนวคิดข้างต้นเป็นแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์

2. ยุคนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) (ค.ศ. 1930 – 1950) เป็นยุคแห่งการวิจัยที่มีชื่อเสียงที่เรียกว่า Hawthorne Experiment (การทดลองฮอว์ธอร์น) โดย Elton Mayo (เอลตัน เมโย) และคณะ ทำการทดลองระหว่าง ค.ศ. 1927-1932 โดยได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะจิตใจ และร่างกายของคนที่ทำงานตลอดจนสภาพแวดล้อม สถานที่ทำงานที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพการผลิต โดยออกแบบการวิจัยให้มีทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดลอง และการกำหนดตัวแปร ทั้งนี้เป็นแนวคิดการศึกษาเชิงมนุษยสัมพันธ์

3. ยุคพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science) (ค.ศ. 1950 – 1970) การบริหารที่ต้องการให้งานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพต้องมีทางเลือกในการแก้ปัญหา (Alternative) หลากหลายทางและควรเลือกทางในการแก้ปัญหาที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดแต่สามารถทำงานบรรลุผล

4. ยุคการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) (ค.ศ. 1970 – ปัจจุบัน) เน้นแนวคิดค้นหาสาเหตุของความจำเป็น ตรวจสอบดูสาเหตุของความจำเป็น ตั้งมาตรการในการดำเนินโครงการ

การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์

การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดการระเบียบอย่างเป็นระบบ คือมีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร โดยลักษณะนี้ การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) เป็นศาสตร์สังคม ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts)

ปัจจัยการบริหารที่สำคัญมี 4 อย่าง ที่เรียกว่า 4Ms ได้แก่

1. คน (Man) คือ มีการบริการทรัพยากรบุคคลอย่างไร มีรายละเอียดในการจัดกำลังคนแบบไหน มีประสิทธิภาพหรือไม่ อีกทั้งการบริหารกำลังคนนั้น มองว่าจะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด
2. เงิน (Money) คือ การบริหารเงินอย่างไร มีการจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเงินให้มากที่สุด จัดการเงินลงทุนเป็นอย่างไร รายรับ รายจ่าย กระแสเงินสดเป็นอย่างไร
3. วัสดุสิ่งของ (Materials) คือ การจัดการวัตถุดิบต่าง ๆ อย่างไร การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน ทำอย่างไรเพื่อให้วัสดุเกิดการให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด ต้องมองว่านำมาจัดการอย่างไร
4. การจัดการ (Management) คือ กระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

โดยทั่วไปการท่องเที่ยว (tourism) หมายถึง การที่ผู้คนหรือประชาชนได้ไปเยี่ยมเยือนยังสถานที่หนึ่งเพื่อการเที่ยวชมเมือง เพื่อเยี่ยมญาติและเพื่อน ไปพักผ่อนวันหยุด รวมไปถึงบุคคลที่เดินทางไปร่วมประชุมทางวิชาการ ทางการเมืองหรือการประชุมทางธุรกิจ หรือเข้าร่วมกิจกรรม

อื่นๆ ทางธุรกิจ ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ หรือไปทำการศึกษาวิชัย โดยผู้ที่มาเยือนสามารถใช้การคมนาคมขนส่งได้ทุกรูปแบบ (อาทิตย์ ศิริธร, 2541)

นิคม จารุมณี (2536) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อยสามประการคือ เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ในการเดินทาง เช่น การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม สถานขายอาหารและเครื่องดื่ม ร้านค้าของที่ระลึก สถานบันเทิง สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการบริการต้อนรับนักท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ให้ความหมายของ “ การท่องเที่ยว ” (Tourism) ว่า หมายถึง การเดินทางใด ๆ ก็ตามในลักษณะที่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่มิใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร
2. การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ มิใช่เป็นการถูกบังคับ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมเยือนญาติมิตร ความบันเทิงเรีงรมย์ เล่นกีฬาต่าง ๆ การประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ และติดต่อธุรกิจ

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2522 (2522) ได้กำหนดขอบเขต และความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง อุตสาหกรรมใด ๆ ที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรไทย โดยมีค่าตอบแทน และหมายรวมถึงธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจ โรงแรมนักท่องเที่ยว สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว และการดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง การออกเรือน การโฆษณาเผยแพร่ หรือดำเนินการอื่นใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยว

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ

1. เป็นการสร้างรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งสร้างเงินตราต่างประเทศที่สำคัญสำหรับระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เช่นเดียวกับสินค้าออกอื่น ๆ รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้สูงที่สุด
2. เป็นการปรับและเพิ่มดุลการค้าและบริการของประเทศ

3. เป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

4. เป็นการกระจายรายได้และการจ้างงาน ส่วนสำคัญที่เป็นหัวใจจากผลของการท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกประการหนึ่งคือ ผลได้จากการกระจายรายได้และการจ้างงานที่เกิดขึ้นต่อประชาชนในประเทศ

ความสำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรม

ความสำคัญของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมในทางบวกสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ช่วยสร้างสันติภาพของโลก คือ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคนต่างท้องถิ่นต่างวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความเข้าใจกันระหว่างประเทศและเกิดสันติภาพของโลกในที่สุด การท่องเที่ยวจึงเป็นเสมือนสื่อนำไปสู่สันติภาพของโลก เสริมสร้างความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประเทศ และเชื่อมโยงโลกเข้าไว้ด้วยกัน

2. ช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กระตุ้นให้คนท้องถิ่นเกิดความสามัคคีในการช่วยกันอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพยากรมีค่าของท้องถิ่น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

3. ทำให้ประชาชนเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น วัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เข้มแข็ง เป็นแรงบันดาลใจที่สร้างสรรค์และพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง เป็นการลดปัญหาการย้ายถิ่นไปทำงานนอกพื้นที่ และปัญหาความแออัดทางสังคม

4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี เนื่องจากได้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน หย่อนใจ เป็นหนทางหนึ่งที่จะหลีกเลี่ยงจากสภาพชีวิตประจำวันที่ตั้งเครียดจากการทำงาน และภาวะกดดันทางสังคม ซึ่งช่วยลดปัญหาทางสังคมในทางอ้อม

5. ช่วยให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิต เป็นสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกขาย นอกจากจะเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมแล้ว ยังเพิ่มรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นอีกด้วย

6. เสริมสร้างพื้นฐานของสังคมที่ดี ในด้านความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเป็นเจ้าของบ้านที่ดี และการยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศเลือกเดินทางมาประเทศไทย

ความสำคัญต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเทศทั่วโลกได้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้ร่วมกันศึกษาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่โดยให้สอดคล้องกับ

ธรรมชาติ และ ทำลายสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ภายใต้โครงการ “โลกสีเขียว” (Green Globe) ของ สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการนี้ โดยใช้พื้นที่เกาะสมุย เป็นโครงการนำร่อง

ก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ที่เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติอย่าง ถูกวิธี และเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงมีการวางแผนกำหนดขีดความสามารถในการรองรับ (carrying capacity) ของแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึง ธรรมชาติได้ โดยป้องกันไม่ให้เข้าถึงธรรมชาติในส่วนที่บอบบาง

ประเภทของการท่องเที่ยว

ในการจำแนกถึงที่หมายปลายทางทางการท่องเที่ยว (type of destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว สามารถแบ่งเป็นประเภทของประสบการณ์ (travel experience) ที่นักท่องเที่ยวได้รับ ออกเป็นเจ็ด ประเภท (Smith,1977) คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (ethnic tourism) เป็นการเดินทางเพื่อที่จะสังเกตการแสดง ออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งรวมไปถึงการไปเยือน บ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ และการเข้าร่วมพิธีทางศาสนา
2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (cultural tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสชีวิตและ บางกรณีก็เข้าไปร่วมใช้ชีวิตเก่า ๆ ที่ได้สูญหายไปแล้ว หรือสัมผัสในท้องถิ่นเก่าที่มีสีสันดึงดูดใจ เช่น งานเทศกาลเครื่องแต่งกายตามประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น
3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (historical tourism) เป็นการท่องเที่ยวในด้าน ประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถาน และแหล่งโบราณคดีที่เป็นความรู้เรื่องในอดีต อาจเป็นการเยือน อนุสรณ์สถาน วัด วัง การแสดงแสง - เสียง เหตุการณ์สำคัญในอดีต เป็นต้น
4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (environmental tourism) คล้ายการท่องเที่ยวเพื่อชาติ พันธุ์ กล่าวคือดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกล แต่จะเน้นสิ่งดึงดูดใจ (attractions) ที่เป็นธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติและ การชื่นชมต่อ ความสัมพันธ์ของผู้นกับสิ่งแวดล้อมก็อยู่ในกลุ่มนี้
5. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ (recreational tourism) เป็นการเข้าร่วมแข่งกีฬา การอาบแดด การสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ เช่น ชายหาด สนามกอล์ฟ การ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ
6. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (business tourism) ได้แก่การประชุม การพบปะกัน หรือการ สัมมนา ซึ่งมักจะรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ เข้ามาไว้ด้วย เมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ

เกิดขึ้นแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลายประเภท บางแห่งเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนันทนาการ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม แล้วแต่นักท่องเที่ยวจะต้องการอะไร

7. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (incentive tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัทห้างร้าน เพื่อการดูงาน การประชุม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเพื่อนันทนาการ

ประเภทของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว เป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษว่า Tourist ซึ่งแปลว่าท่องเที่ยวหรือทัศนจารหรือการเดินทางเป็นวงกลม (circular trip) ที่มีจุดเริ่มต้นที่หนึ่งแล้วก็จะกลับมายังที่เดิมภายหลังจากการเดินทางตามรายการหรือกำหนดการที่จัดไว้ล่วงหน้า (นิคม จารุมณี, 2536)

นักท่องเที่ยว (tourist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนยังที่ต่างถิ่นอันมิใช่ถิ่นพำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น เป็นการเดินทางไปเยือนชั่วคราวด้วยความสมัครใจ มิได้เดินทางไปประกอบอาชีพหารายได้แต่อย่างใด (อาทิตย์ ศิริธร, 2541) ส่วนนักทัศนจาร (excursionist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาเยือนไม่ค้างคืน มาเพื่อความเพลิดเพลิน ใช้เวลาพำนักอยู่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และผู้มาเยือนหรือผู้มาเยี่ยมเยือน (visitor) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนประเทศใดประเทศหนึ่งซึ่งมิใช่ประเทศถิ่นพำนักอาศัยปกติประจำวันของตัวเอง และการเดินทางไปเยือนนั้นจะเดินทางไปด้วยเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใด หรือวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ต้องมีเข้าไปประกอบอาชีพหารายได้ในประเทศนั้น (McIntosh & Goeldner, 1986)

จากนิยามดังกล่าว สามารถแบ่งผู้มาเยือน (visitor) ออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้มาเยือนที่ค้างคืน หรือนักท่องเที่ยว (tourist) และผู้มาเยือนไม่ค้างคืน หรือนักทัศนจาร (excursionist) ซึ่งพำนักอยู่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง

นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีพฤติกรรม รสนิยม และแบบแผนในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป จำแนกนักท่องเที่ยวออกเป็นกลุ่ม ดังนี้ (Plog, 1973 อ้างถึงใน อาทิตย์ ศิริธร, 2541)

1. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มนี้ได้แก่นักท่องเที่ยวที่คิดหรือสนใจ แต่ปัญหาเล็ก ๆ ในชีวิตของตนเอง ชอบสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่รู้จักกันดี ไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ทั้งที่พัก อาหาร สิ่งบันเทิง และบุคคลใหม่ ๆ ไม่ต้องการพบสิ่งยุ่งยากและมีเหตุการณ์ที่ผิดปกติ
2. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง เป็นพวกที่อยู่กึ่งกลางระหว่างกลุ่มเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลางและกลุ่มเดินสายกลาง
3. นักท่องเที่ยวประเภทเดินสายกลาง เป็นพวกที่ไม่ค่อยสุดไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ได้ชอบผจญภัยแต่ก็ไม่รังเกียจการทดลองใหม่ๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มนี้

4. นักท่องเที่ยวประเภทชอบความหลากหลายพอควร เป็นกลุ่มที่อยู่ระหว่างเดินสายกลาง และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย

5. นักท่องเที่ยวประเภทมีความสนใจหลากหลาย เป็นกลุ่มที่มีความสนใจกิจกรรมหลากหลาย เป็นพวกเปิดเผยและมีความมั่นใจในตนเอง ชอบผจญภัยอย่างมากและเต็มใจออกไปเผชิญโชคเผชิญชีวิต การเดินทางจะเป็นช่องทางให้พวกเขาได้แสดงออกมาซึ่งความอยากรู้อยากเห็น ได้ทดลองของใหม่ๆ ทั้งที่พัก อาหารการกิน และการบันเทิง

จากสาระที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อการพักผ่อน การศึกษาสังเกตหรือการเข้าร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม รวมถึงการร่วมประชุมสัมมนาในสถานที่ต่าง ๆ นักท่องเที่ยวแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่พวกพักค้างคืน เรียกว่า นักท่องเที่ยว และพวกที่มาเที่ยวน้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือไม่พักค้างคืน เรียกว่า นักทัศนาจร นักท่องเที่ยวยังจำแนกได้เป็นหลายกลุ่มตามพฤติกรรมและแบบแผนในการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มที่เน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มที่เน้นตัวเองปานกลาง กลุ่มที่เดินสายกลาง กลุ่มที่ชอบความหลากหลายพอควร และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย

การบริหารการท่องเที่ยว

นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

1. เร่งสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยฟื้นฟูพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน และสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ สามารถเชื่อมโยงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ควบคู่กับการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มดูแลรักษาสุขภาพ กลุ่มประชุมและแสดงสินค้า และกลุ่มที่มีความสนใจด้านระบบนิเวศ วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เป็นต้น และดูแลให้นักท่องเที่ยวปลอดภัยจากอาชญากรรม การฉ้อฉล และอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ

2. พัฒนารัฐกิจบริการที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างโอกาสการขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาค เช่น รัฐกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจ การประชุมและแสดงสินค้า การศึกษานานาชาติ การก่อสร้าง ธุรกิจภาพยนตร์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ การเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนมาตรฐานธุรกิจและการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับการขยายตัวของธุรกิจ และการส่งเสริมด้านการตลาด

3. ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือของกลุ่มอุตสาหกรรมการค้าและบริการที่เน้นความสำคัญของศักยภาพพื้นที่และเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรม รวมทั้งความสามารถทางด้านบุคลากรเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ธุรกิจบริการด้านสุขภาพและการแพทย์ที่เชื่อมโยงกับการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

กรอบนโยบายคณะกรรมการ ททท. พ.ศ. 2550 – 2554

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ

2. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้งานสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทยโดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยงให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค

5. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการทำตลาดตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน ของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลก

6. มุ่งพัฒนาองค์กรระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติภายใต้หลักการมาภิบาล รวมทั้งพัฒนา ความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการค้า

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e - Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารสนเทศ

8. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยจัดให้สภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัดขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์การแทนประชาชนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัดยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นตามกฎหมายต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ขึ้นโดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะสำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ ฯ นั้นยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของสภาจังหวัดไปจากเดิม กล่าวคือสภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้นจนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบบริหารราชการในส่วนจังหวัดของ กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่งพระราชบัญญัติ ฯ นี้ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัดไม่สู้จะได้ผลตามความมุ่งหมายเท่าใดนักจึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้นในปี พ.ศ. 2498 อันมีผลให้เกิด "องค์การบริหารส่วนจังหวัด" ขึ้นตามกฎหมายภาคต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเมื่อสภาจังหวัดแปรสภาพมาเป็นสภาการปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก

การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลและประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วย การปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่ง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติ ฯ ดังกล่าวได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรคและการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา (ข้อมูลเมืองลุง, 2553)

จังหวัดพัทลุง มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ดังปรากฏหลักฐานจากการค้นพบขวานหินขัดในท้องที่ทั่วไปหลายอำเภอ ในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ 13-14) บริเวณเมืองพัทลุงเป็นแหล่งชุมนุมที่ได้รับวัฒนธรรมอินเดีย ในด้านพุทธศาสนาเถรวาทมีหลักฐานค้นพบ เช่น พระพิมพ์ดินดิบจำนวนมาก เป็นรูปพระโพธิสัตว์รูปเทวดา โดยค้นพบบริเวณถ้ำคูหาสวรรค์ และถ้ำเขาอกทะลุ ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 19 เมืองพัทลุงได้ตั้งขึ้นอย่างมั่นคง ภายใต้การปกครองของกรุงศรีอยุธยาในฐานะเป็นเมืองชั้นตรี ซึ่งนับว่าเป็นหัวเมืองหนึ่งของพระราชอาณาจักรทางใต้ ในสมัยนั้นเมืองพัทลุงมักประสบปัญหาการโจมตีจากกลุ่มโจรสลัดมาเลย์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มโจรสลัดจากเกาะอารุและยุงคนะได้โจมตีเผาทำลายสร้างความเสียหายแก่เมืองพัทลุงถึงสองครั้ง ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการย้ายสถานที่ตั้งเมือง อยู่เสมอ และก็เป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวเมืองพัทลุงเ็นนักต่อสู้ที่เข้มแข็ง

นอกจากสงครามกับพม่าแล้ว ชาวพัทลุงยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทยในหัวเมืองภาคใต้ เพราะปรากฏอยู่เสมอว่าทางเมืองหลวงได้มีคำสั่งให้เกณฑ์ชาวพัทลุง พร้อมด้วยเสบียงอาหารไปทำสงครามปราบปรามกบฏในหัวเมืองมลายู เช่น กบฏไทรบุรี พ.ศ. 2373 และ พ.ศ. 2381 ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของเมืองพัทลุงทางด้านการเมือง การปกครอง และแหล่งอยู่อาศัยในอดีตรูปอย่างดี

ครั้งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาลใน พ.ศ. 2437 และได้ประกาศจัดตั้งมณฑลนครศรีธรรมราชขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2439 ประกอบด้วย เมืองต่าง ๆ คือ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และหัวเมืองทั้ง 7 ที่เป็นเมืองปัตตานีเดิม สำหรับเมืองพัทลุง แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอกลางเมือง อำเภออุดร อำเภอทักษิณ ขณะนั้นตัวเมืองตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ จนกระทั่ง พ.ศ. 2467 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองพัทลุงมาอยู่ที่ บ้านวังเนียง ตำบลคูหาสวรรค์ ในปัจจุบัน เพื่อ

จะได้อยู่ใกล้เส้นทางรถไฟสะดวกในการติดต่อกับเมืองต่าง ๆ จากอดีตถึงปัจจุบันเมืองพัทลุงได้มีการย้ายเมืองหลายครั้ง สถานที่ที่เคยเป็นเมืองที่ตั้งเมืองพัทลุงได้แก่

- โลกเมืองแก้ว ปัจจุบัน หมู่ที่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน
- บ้านควนแร่ ปัจจุบัน หมู่ที่ 1 ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง
- เขาชัยบุรี (เขาเมืองฯ) ปัจจุบัน คือตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง ตำบลพนมวังก์

อำเภอควนขนุน

- ท่าเสม็ด ปัจจุบัน ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
- เมืองพระรถ ปัจจุบัน หมู่ที่ 1 ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
- บ้านควนมะพร้าว ปัจจุบัน หมู่ที่ 2 ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
- บ้านม่วง ปัจจุบัน หมู่ที่ 6 ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
- บ้านโลกลุง ปัจจุบัน หมู่ที่ 4 ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของภาคใต้ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 6 ลิปดาเหนือ ถึง 7 องศา 53 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 44 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางรถยนต์ทางหลวงสายเอเชีย (หมายเลข 41) เป็นระยะทางประมาณ 858 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟเป็นระยะทางประมาณ 846 กิโลเมตร ความยาวของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ประมาณ 78 กิโลเมตร และความกว้างจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกเป็นระยะทางประมาณ 53 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,424.473 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,140,296 ไร่ (พื้นดิน 1,919,446 ไร่ พื้นน้ำ 220,850 ไร่) มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอรังษิณี อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา และอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสสินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแนวติดต่อกับอำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศ มีลักษณะเป็นภูเขาและที่ราบสูงทางด้านทิศตะวันตกประกอบด้วยเทือกเขาบรรทัด ถัดมาทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบสลับที่ดอนและเป็นพื้นที่ราบลุ่มจดทะเลสาบสงขลา สามารถจำแนกภูมิประเทศออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ภูเขา พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พื้นที่ราบ และพื้นที่เกาะ จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,424.473 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,140,296 ไร่ เป็นพื้นดิน 1,919,446 ไร่ พื้นน้ำ 220,850 ไร่

พื้นที่ภูเขา มีลักษณะเป็นเทือกเขาที่มียอดสูง ๆ ต่ำ ๆ มีความสูงเฉลี่ยประมาณ 800 เมตร และลาดไปทางทิศตะวันออกลงสู่ทะเลสาบสงขลาในอัตราความลาดชัน 25-30 เปอร์เซ็นต์ เทือกเขานี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขานครศรีธรรมราช เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า เขาบรรทัด พื้นที่ภูเขามีนเนื้อที่รวมกันประมาณ 835.90 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 24.41 ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอป่าบอน ตะโหมด กงหรา ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต และป่าพะยอม

พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเทือกเขาบรรทัดหรือพื้นที่เชิงเขา ลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเตี้ย ๆ ที่เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า ควน มีเนื้อที่ประมาณ 539.70 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 15.76 ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตอำเภอป่าบอน ตะโหมด ศรีนครินทร์ กงหรา ศรีบรรพต และป่าพะยอม

พื้นที่ราบ มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 1,485.54 ตารางกิโลเมตรหรือร้อยละ 43.38 ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่ราบ และเนื่องจากเป็นที่ที่เหมาะสมแก่การกสิกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดจึงนิยมตั้งถิ่นฐานหนาแน่นในบริเวณนี้ ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอป่าพะยอม อำเภอกวนขนุน อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว และอำเภอปากพะยูน

พื้นที่เกาะ เป็นพื้นที่ในบริเวณทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปากพะยูน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 219.17 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 6.40 ของพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ เกาะรเบ เกาะหมาก เกาะเสือ เกาะโคย เกาะนงคำ เกาะแกงและเกาะขวน ส่วนพื้นที่เกาะเป็นดินที่อยู่ของนกอีแอ่นกินรัง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 700 ไร่ หรือ 1.12 ตารางกิโลเมตร

อนึ่ง พื้นน้ำในจังหวัดพัทลุงนั้นนับเป็นส่วนสำคัญของทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วยทะเลน้อย และทะเลหลวงหรือทะเลสาบสงขลาตอนใน อยู่ในเขตอำเภอกวนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 344.16 กิโลเมตร หรือร้อยละ 10.05 ของพื้นที่ทั้งหมด

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดพัทลุงมีลมมรสุม คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยทั่วไปในปีหนึ่ง ๆ จะมีเพียง 2 ฤดูเท่านั้นคือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม - กลางเดือนกันยายน ความร้อนและความอบอ้าวของอากาศมีสูงสุด ในช่วงเดือนมิถุนายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดประมาณ 36.4 องศาเซลเซียส โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2547 - 2551 จังหวัดพัทลุงมีอุณหภูมิอยู่ในช่วงระหว่าง 22.0 - 36.4 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายน - กลางเดือนมีนาคม โดยปริมาณฝนสูงสุดในรอบปี 2547 - 2551 คือ เดือนธันวาคม 2548 วัดได้ 1,506 มิลลิเมตร มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 93.4 % และเฉลี่ยต่ำสุด 62.5 %

ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดพัทลุงในช่วงระหว่างปี 2547 - 2551 วัดได้สูงสุด ในปี 2548 วัดได้ 3,085 มิลลิเมตร ส่วนปี 2547 เป็นปีที่มีปริมาณน้ำฝนคณ้อยที่สุด วัดได้ 1,794.9 มิลลิเมตร

การคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

รายรับ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551 รวมทั้งสิ้น 280,008,645.17 บาท แยกเป็น

1. ภาษีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บเอง 20,142,507.35 บาท
2. ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งสรรให้ 162,627,987.40 บาท
3. รายได้หมวดอื่น 8,017,520.24 บาท
4. รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 89,220,630.18 บาท

รายจ่ายรวมทั้งสิ้น 290,119,449.39 บาท

แยกเป็น

1. รายจ่ายบุคลากร 21,079,046.24 บาท
2. รายจ่ายประจำปี 79,607,274.15 บาท
3. รายจ่ายเพื่อการลงทุน 122,387,269.00 บาท
4. เงินอุดหนุน 25,799,860.00 บาท
5. รายจ่ายที่จ่ายจากเงินสะสม 16,664,000.00 บาท
6. รายจ่ายที่จ่ายจากเงินกู้ 24,582,000.00 บาท

อัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ณ วันที่ 23 มิถุนายน 2552 ประกอบด้วย

ข้าราชการ	รวมทั้งสิ้นจำนวน	114	คน
ลูกจ้างประจำ	รวมทั้งสิ้นจำนวน	27	คน
พนักงานจ้างตามภารกิจ	รวมทั้งสิ้นจำนวน	76	คน
พนักงานจ้างทั่วไป	รวมทั้งสิ้นจำนวน	85	คน

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย (จังหวัดพัทลุง, ม.ป.ป.)

วัดเขียนบางแก้ว

วัดเขียนบางแก้ว ตั้งอยู่ริมทะเลหลวง (ทะเลสาบสงขลา) บ้านบางแก้ว หมู่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสนไปทางทิศตะวันออก 9 กิโลเมตร และห่างจากทะเลสาบสงขลาประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นวัดโบราณที่ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างที่แน่ชัด แต่พอสันนิษฐานได้ว่าก่อสร้างขึ้นในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ 13 - 18) มีเจดีย์โบราณมีลักษณะเช่นเดียวกับพระธาตุไชยาตามตำนานกล่าวว่าได้รับบรรจุสารีริกธาตุ (พระอังคาร) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีความเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยสุโขทัยตอนปลายหรือสมัยอยุธยาตอนต้นเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาในบริเวณนี้ และเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั่วไป

วัดเขียนบางแก้ว กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 54 วันที่ 3 มกราคม 2480 และประกาศเขตโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 103 ตอนที่ 65 วันที่ 22 เมษายน 2529 เนื้อที่ประมาณ 22 ไร่ 2 งาน 97 ตารางวา (กรมศิลปากร : 431)

คลองหูแร่

ที่ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง เป็นลำคลองธรรมชาติ กว้างประมาณ 30 เมตร มีน้ำไหลตลอดปี บางช่วงมีลักษณะเป็นโขดหิน แก่งหิน เมื่อมีน้ำไหลจะมีลักษณะเหมือนน้ำตกเล็ก ๆ เหมาะแก่การพักผ่อน มีร้านอาหารริมคลองสองฝั่งคลอง มีสภาพต้นไม้หลากหลายตามธรรมชาติ มีแพให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการชมธรรมชาติสองฝั่งคลองสามารถเที่ยวได้ตลอดปีแต่หากต้องการล่องแพ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - ตุลาคม อยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุง ไปตามถนนสายเพชรเกษม(พัทลุง - หาดใหญ่) ประมาณ 20 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายที่สี่แยกเขาชัยสนไปตามถนนเขาชัยสน - จงเก (หมายเลข 4081) ประมาณ 6 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามถนนสายเขาชัยสน - ควนอินโนโม ประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายที่วัดหัวเขาชัยสนไปตามถนนสายหัวเขาชัยสน- หูแร่ ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงแหล่งท่องเที่ยว (ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางแก้วไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร

จุดชมทิวทัศน์ริมทะเลสาบสงขลา บ้านหัวปอ

ที่ตั้งหมู่ที่ 11 ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง เป็นจุดที่สามารถชมความงามของธรรมชาติ ในทะเลสาบสงขลา และเกาะสี่ - เกาะห้า (เกาะรังนก) และเป็นจุดที่สามารถล่องเรือไปเยี่ยมชมหมู่เกาะต่าง ๆ ในทะเลสาบสงขลาได้ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางแก้วไปทางทิศตะวันออก ตามถนนเพชรเกษม-หาดใหญ่เต่า ประมาณ 9 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุง ไปทางทิศใต้ตามถนนสายเพชรเกษม (พัทลุง - หาดใหญ่) ประมาณ 20 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายที่สี่แยกเขาชัย

สนไปตามถนนสายเขาชัยสน - จงก ประมาณ 15 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามถนนเลียบทะเลสาบ
สายจงก - บางขุน ประมาณ 9 กิโลเมตร ถึงแหล่งท่องเที่ยว

น้ำตกโดนแพรทอง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากศาลากลางจังหวัด
ระยะทาง 32 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางสายพัทลุง - บ้านโดน (ต้นทางอยู่หน้าตลาดเทศบาล
เมืองพัทลุง) มีธรรมชาติสวยงามมาก มีโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตั้งอยู่บริเวณน้ำตกนี้ด้วย

น้ำตกเขาคราม

ตั้งอยู่หมู่ 10 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากศาลากลางจังหวัด
ระยะทาง 28 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางสายพัทลุง - เขาคราม - นาวง (ต้นทางอยู่หน้า
ตลาดเทศบาลเมืองพัทลุง) เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามหลากหลายทางธรรมชาติ

เขาหลัก

ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากศาลากลางจังหวัด
ระยะทาง 27 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางสายพัทลุง - เขาคราม (ต้นทางอยู่หน้าตลาดเทศบาล
เมืองพัทลุง) เดินเท้าชมทัศนียภาพที่สวยงาม

ศูนย์เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเขบรรัต

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากศาลากลางจังหวัด
ระยะทาง 27 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางสายพัทลุง - นาวง, พัทลุง - ตรัง มีสัตว์ป่า
หลากหลายชนิด

วัดถ้ำสุมน

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากตัวเมืองพัทลุง
ประมาณ 25 กิโลเมตร วัดถ้ำสุมน เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยและห้องโถงกว้างขวางใหญ่โต มีลม
พัดเย็นตลอดเวลา ภายในมีการจัดแต่งถ้ำเป็นพื้นที่ใช้สอยของวัด และยังเป็นที่พักพิงของ
ผู้แสวงหาธรรมะ ใช้เส้นทางสายพัทลุง - ตรัง ระยะทาง 21 กิโลเมตร เลี้ยวเข้าไปอีกประมาณ 500
เมตร

ถ้ำพุทธโคดม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ห่างจากศาลากลางจังหวัด
ระยะทาง 22 กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางสายพัทลุง - เขาคราม (ต้นทางอยู่หน้าตลาดเทศบาล
เมืองพัทลุง) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีถ้ำสวยงามมากบริเวณรอบ ๆ เป็นที่ผลิตคัมภีร์ด้วยฉาบม้วน
ของศรีนครินทร์

อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอน

อ่างเก็บน้ำป่าบอน เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่กรมชลประทานได้ก่อสร้างไว้สำหรับกักเก็บ และจ่ายน้ำเพื่อการเกษตร และนอกจากนี้อ่างเก็บน้ำป่าบอนยังเป็นสถานที่ไว้สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจทั้งการแคมป์ปิ้ง ตกปลา และเดินป่าศึกษาธรรมชาติ อ่างเก็บน้ำป่าบอนอยู่ในท้องที่ หมู่ 7 ตำบลทุ่งนารี - หมู่ 6 ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน การเดินทางเข้าไปต้องใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4122 ซึ่งแยกจากทางหลวงหมายเลข 4 ที่สี่แยกตลาดป่าบอน

พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ (พระสี่มุมเมือง)

เป็นพระพุทธรูปหล่อสมฤทธิ์ปางสมาธิ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เพื่อทรงมอบให้ไว้ประจำภาคต่าง ๆ ของประเทศทั้งสี่ภาค เมื่อ พ.ศ. 2511 สำหรับภาคใต้ ทรงพระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุงปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในศาลาระหว่างศาลากลางจังหวัดกับศาลจังหวัดพัทลุง อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง โดยมีศาลาจตุรมุขเป็นที่ประดิษฐานอย่างสวยงาม

หาดแสนสุขลำปำ

ห่างจากตัวเมืองพัทลุงประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่เลยวัดวังไปตามทางหลวงหมายเลข 4047 อีกประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่น ริมฝั่งทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย กลางวงเวียนมีรูปปั้นฝูงปลาลำปำ ซึ่งเป็นปลาท้องถิ่นที่อยู่อาศัยบริเวณลำปำ มีศาลากลางน้ำชื่อว่า “ศาลาลำปำ ที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์บริเวณทะเลสาบ และจากบริเวณชายหาด มีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอย ซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของตะกอนป่าลำปำ นอกจากนี้ในบริเวณทะเลสาบลำปำยังมีปลาโลมาหัวบาตรปรากฏให้เห็นบ่อยครั้ง

วังเจ้าเมืองพัทลุง (วังเก่า - วังใหม่)

ตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำใกล้กับวัดวัง เดิมเป็นที่ว่าราชการและเป็นที่อยู่ของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันยังเหลืออยู่ส่วนหนึ่ง คือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทโรจนวงศ์) เป็นผู้ว่าราชการ ต่อมาวังได้ ตกทอดมาจนถึงนางประไพ มุตตามระ บุตรีของหลวงศรีวรรณคร ส่วนวังใหม่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2432 โดยพระยาอภัยบริรักษ์จักราชพิพิธภักดี (เนตร จันทโรจนวงศ์) บุตรชายของพระยาพัทลุงเป็นเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันทายาทตระกูลจันทโรจนวงศ์ ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติ และกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน แห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2526

ถ้ำมัลลย์

ถ้ำนี้อยู่ในเทือกเขาเดียวกันกับภูเขากทะเล ถูกค้นพบโดยพระรูดงค์จากภาคอีสาน ชื่อพระมัลลย์ จึงได้ตั้งชื่อตามผู้ค้นพบ ภายในถ้ำมีลักษณะกว้างขวางสลัซบซ้อน มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก และมีแอ่งน้ำใสอยู่ตอนในสุดของถ้ำ การเดินทางจากสถานีรถไฟประมาณ 2 กิโลเมตร

บนเส้นทางหลวง หมายเลข 4047 ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 7 - 8 จะมีทางลาดยางแยกซ้ายมือเข้าไปอีก 2 กิโลเมตร

เจดีย์เขากอททะลุ

ตั้งอยู่ตำบลภูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายรามเสวร์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำปำ) ประมาณ 2 กิโลเมตร มีถนนลูกรังแยกไปทางทิศเหนือเลียบริมเชิงเขากอททะลุประมาณ 500 เมตร มีทางเดินเท้าขึ้นภูเขาสูง 245 เมตร เพื่อชมทิวทัศน์ของเมืองพัทลุงได้รอบทิศทาง มีซากเจดีย์หักพังเหลือแต่ฐานก่อด้วยอิฐถือปูน ประชาชนนับถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และทางราชการได้นำรูปภูเขาและเจดีย์เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง และเป็นหลักฐานที่สำคัญของแหล่งโบราณคดีเขากอททะลุ โดยซากเจดีย์ตั้งอยู่บนยอดเขากอททะลุสภาพแวดล้อมเป็นพื้นที่ราบ องค์เจดีย์ถูกฟ้าผ่ามาแล้วอย่างน้อย 2 ครั้ง เนื่องจากไม่มีสายล่อฟ้า เส้นทางขึ้นสู่เจดีย์บางช่วงเป็นหน้าผาสูงชัน ยากแก่การอนุรักษ์และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์สวยงามได้ และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

เมืองเก่าบ้านควนแร่

ตั้งอยู่บ้านควนแร่ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายรามเสวร์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำปำ) ประมาณ 5 กิโลเมตร มีถนนลาดยางไปทางทิศใต้ประมาณ 200 เมตร เป็นชุมชนโบราณเคยเป็นที่ตั้งเมืองพัทลุงในสมัยอยุธยา บริเวณเมืองเก่าได้พบเครื่องปั้นดินเผาพระพุทธรูป พระโพธิ์สัตว์ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่สำคัญของท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่เมืองเก่าตั้งอยู่ริมควนสูงมีร่องรอยของกำแพงและคูน้ำเหลืออยู่บ้างเล็กน้อยด้านทิศเหนือเป็นวัดควนแร่และคลองควนแร่ไหลผ่านบริเวณตั้งเมืองประชาชนปลูกสร้างบ้านเรือนอาศัย และปลูกต้นไม้ยืนต้น เช่น ไม้ยางขอบ มะม่วง มะขาม แนนวกำแพงเดิมมีต้นไม้เป็นระยะ ส่วนที่ด้านทิศตะวันออกมีถนนสายบ้านควนแร่ - บ้านควนภูฎิตัดผ่านตัวเมืองไปบางส่วนรอบ ๆ เนินเป็นที่ราบทำนาข้าว

วัดป่าขอม

ตั้งอยู่บ้านลำปำ ตำบลลำปำ อำเภอเมือง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุง ไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายรามเสวร์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำปำ) ประมาณ 6 กิโลเมตร มีถนนลาดยางแยกไปทางทิศใต้ 1 กิโลเมตร ภายในวัดมีซากฐานเจดีย์ก่อด้วยอิฐ 1 องค์ พระพุทธรูปหินทรายแดง 3 องค์ ประดิษฐานในอุโบสถ ใบพุทธเสมหินทรายแดง 2 ใบ พระประธานประชาชนเรียกว่า “พระพุทธรูปนิมิตร” เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในท้องถิ่นมาก และเป็นหลักฐานที่สำคัญทางด้านศิลปะ โบราณคดีของจังหวัดพัทลุง พื้นที่วัดมีคูน้ำล้อมรอบ ปัจจุบันขึ้นเงินมากแล้ว รอบ ๆ อุโบสถและฐานเจดีย์มีต้นไม้เตี้ย ๆ ปกคลุมอยู่ทั่วไป

พระพุทธรูปหินทรายแดงได้รับการบูรณะใหม่ แต่ฐานเจดีย์ถูกทิ้งไว้รกร้างเป็นหนามยังไม่มีการขุดแต่งหรือขุดค้นทางโบราณคดี และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดป่าลิไลยก์

ตั้งอยู่บ้านป่าลิไลยก์ ตำบลลำป่า อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออก ตามถนนสายรามณรงค์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำป่า) ประมาณ 8 กิโลเมตร มีถนนลาดยางสายลำป่า - ปากประแยกไปทางทิศเหนือ 1 กิโลเมตร ภายในวัดมีอุโบสถก่อด้วยอิฐถือปูน แบบผนังรับน้ำหนักมีกำแพงแก้วล้อมรอบ ใบพัทธสีมาประจำหลักทรายแดงสวยงามมาก และมีเจดีย์ก่อด้วยอิฐถือปูนแบบย่อมุมไม้สิบสอง 1 องค์ มีความสำคัญด้านศิลปะโบราณคดี และประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น พื้นที่วัดเป็นเนินทรายริมทะเลสาบสงขลา บริเวณวัดมีต้นไม้ขนาดใหญ่หลายต้น เช่น ยาง โปธิ มะม่วง ฯลฯ โบราณสถาน ได้แก่ เจดีย์ ได้รับการบูรณะใหม่เมื่อ พ.ศ. 2516 ด้านทิศตะวันตก มีสระน้ำ 2 แห่ง ปัจจุบันวัดกำลังพัฒนาเพื่อให้เกิดความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดยางงาม

ตั้งอยู่บ้านแขก ตำบลลำป่า อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายรามณรงค์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำป่า) ประมาณ 7 กิโลเมตร มีถนนลาดยาง แยกไปทางทิศใต้ประมาณ 500 เมตร ภายในวัดมีโบสถ์ก่อด้วยอิฐถือปูนลักษณะสวยงามมากมีคุณค่าทางด้านศิลปกรรม เป็นพื้นที่ราบมีคลองลำป่าไหลผ่านทางทิศตะวันตก บริเวณรอบ ๆ มีต้นไม้ขนาดใหญ่หลายต้น เช่น ไม้ยาง โปธิ มะม่วง มะพร้าว จามจุรี ฯลฯ ตัวอาคารเป็นโบราณสถานอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์มากมีการบูรณะอาคารและบริเวณโดยรอบและได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดเขามืองเก่า

ตั้งอยู่ บ้านคอกวัว ตำบลชัยบุรี อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศเหนือ ตามถนนสายพัทลุง - ควนขนุน ประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นสถานที่ที่ประชาชนเคารพนับถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ มีผลในแง่ทางด้านจิตใจ และมีความสำคัญในด้านศึกษาสถาปัตยกรรมท้องถิ่นด้วย และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดคูหาสวรรค์

ตั้งอยู่ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอมืองพัทลุง จากที่ว่าการอำเภอมืองพัทลุง ไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายช่วยทุกข์ราษฎร์ - คูหาสวรรค์ ประมาณ 1 กิโลเมตร มีทางเดินเท้าและบันไดปูน ประมาณ 100 เมตร ภายในถ้ำมีพระพิมพ์ดินดิบ พระพุทธรูปปูนปั้น 35 องค์ พระพุทธไสยาสน์ 1 องค์ ผนังถ้ำมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ปปร. ภปร. และพระนามาภิไธยย่อ สก. และ

ส.บ. เป็นสถานที่ชาวบ้านนับถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง เขาภูหาสวรรค์ หรือเขาหัวแตก เป็นเขาหินปูนใหญ่ รอบเชิงเขาเป็นที่ตั้งชุมชนหนาแน่น เนื่องจากตั้งอยู่กลางเมืองพัทลุง ยกเว้นเชิงเขาทางเหนือ มีบ้านเรือนตั้งอยู่น้อย ส่วนใหญ่เป็นที่ราบทำนาข้าว เป็นเขตควบคุมของสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ถ้าพระภูหาสวรรค์ตั้งอยู่ทางเชิงเขา ด้านทิศตะวันออกภายในถ้าได้รับการปรับปรุง และมีการบูรณะที่ขาดหลักวิชาการมาหลายครั้ง จนทำให้สภาพแวดล้อมศิลปกรรมเสียหายมาก ไม่เหลือความสวยงาม และจิตวิญญาณของแหล่งศิลปกรรมในอดีต และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดวัง

ตั้งอยู่บ้านลำป่า ตำบลลำป่า อำเภอเมือง จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกตามถนนสายรามเสวร์ - อภัยบริรักษ์ (พัทลุง - ลำป่า) ประมาณ 7 กิโลเมตร ภายในวัดมีอุโบสถก่ออิฐถือปูน จิตรกรรมผนังเรื่องพุทธประวัติ วิหารคด พระพุทธรูปปูนปั้น พระพุทธรูปสำริด และเจดีย์ก่ออิฐถือปูน มีความสำคัญทางด้านศิลปกรรมและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของประชาชนทั่วไป และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพัทลุงด้วย พื้นที่เป็นที่ราบมีกำแพงล้อมรอบด้านทิศตะวันตก และทิศใต้มีคลองน้ำเขียวไหลผ่าน บริเวณรอบโบราณสถานมีต้นไม้ ไม้ยืนต้นให้ความร่มรื่นเป็นมะม่วง ชมพู่อโศก มะพร้าว และต้นโพธิ์ อาคารโบราณสถานได้รับการบูรณะจากกรมศิลปากร แต่มีบางส่วนอยู่ในสภาพชำรุด เช่น วิหารคด พระพุทธรูปปั้น 108 องค์ เป็นต้น ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

วัดสุนทรवास

ตั้งอยู่เลขที่ 35/8 บ้านสุนทรฯ หมู่ที่ 9 ตำบลปิ่นเต่า อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบดินทราย อาคารเสนาสนะต่าง ๆ มีอุโบสถ สร้างสมัยรัชกาลที่ 3 โครงสร้างก่ออิฐถือปูนแบบศิลปะสมัยรัชกาลที่ 3 ฝีมือนายช่างจีนชื่อ นายถี่ นายหลก และพระโหมซึ่งเดินทางมาจากกรุงเทพฯ ฯ ภายในมีจิตรกรรม เรื่องชาดกสมัยรัชกาลที่ 3 ศาลาการเปรียญ สร้าง พ.ศ. 2498 โครงสร้างคอนกรีตและไม้ กุฏิสงฆ์จำนวน 6 หลัง โครงสร้างเป็นอาคารไม้ และครึ่งตึกครึ่งไม้ สำหรับปูชนียวัตถุพระพุทธรูปทรงเครื่องประทับยืนปางห้ามมาร และมีศิลปวัตถุที่เก่าแก่คือ คู่มังกร 3 ใบ และขันสัมฤทธิ์ 1 ใบ

วัดสุนทรवासสร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 1983 ชาวบ้านมักเรียกว่า “วัดสุนทรฯ” เดิมเรียกว่า “วัดชายนา” บ้าง “วัดปลายนา” ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ประมาณ พ.ศ. 2385 เมื่อคราวสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติสืบแทนพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 นั้น พระอุดมปิฎกบาลีได้รับฎีกานิมนต์ไปร่วมพระราชพิธีการราชาภิเษกด้วย เพราะท่านเก่งภาษาบาลีอยู่ จึงได้กล่าวคำถวายขอติเรกเป็นภาษาบาลี

ถวายพระพรเป็นที่โปรดมาถึงกับรับสั่งให้ใช้เป็นธรรมเนียมในพระราชพิธีสืบต่อตลอดจนในปัจจุบันที่ยังใช้กันอยู่

วัดเขาอ้อ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง สร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. 1651 เดิมเรียกว่า วัดประคู้หอม ได้เปลี่ยนนามเป็นวัดเขาอ้อ แต่เดิมเป็นสำนักเขาอ้อ มีลักษณะคล้ายสำนักทิสปาโมกข์ของพราหมณ์หรือฤๅษีผู้ทรงวิชาที่ถ่ายทอดจากวิชาการปกครองตามตำราธรรมศาสตร์ แล้ว พราหมณ์ผู้ทรงคุณวุฒิได้ถ่ายทอดเรื่องพิธีกรรมฤๅษียามการจัดทำตามตำราพิชัยสงครามตลอดจนไสยเวทย์และการแพทย์สืบต่อกันมาหลายรุ่น วิชาทั้งสองสายนี้ได้สืบทอดโดยพราหมณ์คณาจารย์ ผู้เฒ่าสองท่านซึ่งสืบทอดคนละสาย การสืบทอดวิชาได้ดำเนินมาจนพราหมณ์รุ่นสุดท้าย เห็นว่าไม่มีผู้สืบทอดต่อแล้วประกอบกับเล็งเห็นว่า เมื่อสิ้นท่านแล้วสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อาจถูกทิ้งร้างเนื่องจากสำนักเขาอ้อเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์พราหมณ์ ผู้บรรลุนิเวศน์หลายท่านได้ฝังร่างไว้ที่นี้สถานที่นี้จึงศักดิ์สิทธิ์เกินกว่าที่จะถูกทิ้งร้าง พราหมณ์ผู้นั้นจึงได้เสาะหาผู้ที่สืบทอดวิชาต่อและรักษาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์นี้ไว้ ขณะนั้นอิทธิพลของพระพุทธศาสนาได้แผ่เข้ามาอิทธิพลรายล้อมเมืองพัทลุงแล้วเล็งเห็นว่าต่อไปภายหน้าพระพุทธศาสนาจะมีความเจริญรุ่งเรืองในแถบนี้ ท่านเลยตัดสินใจไปนิมนต์พระภิกษุรูปหนึ่งมาอยู่ในถ้ำแทนท่านและมอบคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์บูรพาจารย์พราหมณ์พร้อมทั้งถ่ายทอดวิชาทางไสยเวทย์ให้รวมทั้งวิชาการแพทย์แผนโบราณ พระภิกษุรูปแรกทราบแต่เพียงว่ามีนามชื่อของ สำนักเขาอ้อหรือวัดเขาอ้อ ได้มีความเจริญรุ่งเรือง และบางครั้งทูลศรัทธาไปตามกาลเวลาจนสมัชชของเจ้าอาวาสรูปที่ 9 อาจารย์ทองเฒ่า หรือพระครูสังฆวิจารณ์ ถัดกันที่บรรพต ซึ่งมีความชำนาญทางไสยศาสตร์มาก ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาวัดเขาอ้อจนมีชื่อเสียงขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

อนุสาวรีย์พระยาช่วยทุกราชฎ์ (ช่วย)

ประดิษฐานอยู่ที่สามแยกท่ามิหรำ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ตามประวัติกล่าวว่าพระยาช่วยทุกราชฎ์ (ช่วย) เดิมเป็นพระสงฆ์ ชื่อ พระมหาช่วย จำพรรษาอยู่วัดป่าลิไลยก์ ในรัชกาลที่ 1 ซึ่งขณะนั้น เกิดสงคราม 9 ท้าว พระมหาช่วยได้ช่วยเหลือพระยาพัทลุง นำชาวบ้านเข้าต่อต้านกองทัพพม่าจนแตกพ่าย ต่อมาจึงลาสิกขาบทแล้วได้รับ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นพระยาทุกราชฎ์ มีตำแหน่ง “พระยา” เทียบเท่าเจ้าเมือง

น้ำตกบ้านไร่เหนือ

หรือบางคนเรียกว่า “น้ำปลิว” ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลงหรา อำเภองหรา จังหวัดพัทลุง เป็นน้ำตกที่มีชั้นค่อนข้างสูงมองดูคล้ายผ้าพลิ้วตามสายลม

น้ำตกบ้านคลองหะหลั้ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงามตามธรรมชาติ เงียบสงบและร่มเย็น บริเวณน้ำตกมีลานจอดรถ และร้านลานบริการ ใช้เส้นทางจากบ้านคลองหมวยไปตาม ถนนลำสินธุ์ - บ้านกงหรา (ทางหลวงหมายเลข 4122) ระยะทาง 23 กิโลเมตร

เขาเจ็ดยอด

เขาเจ็ดยอด อยู่บนเทือกเขาบรรทัดเป็นผืนผ้าที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารที่มีความสำคัญหลายสายไหลสู่พื้นที่ราบในจังหวัดพัทลุง ตรัง สตูล และจังหวัดสงขลา อดีตเคยเป็นเขตการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) โดยเป็นแหล่งซ่องสุมกำลังที่ใหญ่ที่สุด อีกแหล่งหนึ่งของภาคใต้ แต่ปัจจุบันผืนป่านี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ขึ้นต้นเขาที่มียอดเขาสูงไล่เลี่ยกัน 7 ยอด จนเป็นที่ของชื่อ “เขาเจ็ดยอด” เป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นได้ฝั่งทะเลอันดามัน และฝั่งทะเลอ่าวไทย สภาพอากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นตลอดทั้งปี บริเวณโดยรอบถูกปกคลุมด้วยต้นไม้แคระสลัดกับทุ่งหญ้ากว้าง การเดินทางจากตัวเมืองพัทลุงขึ้นเขาเจ็ดยอดสามารถขึ้นได้ทางน้ำตกไพรวัลย์ โดยใช้ระยะทางในการเดินทางทั้งไป และกลับรวม 3 วัน 2 คืน นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปกางเต็นท์บนเขาเจ็ดยอดและสัมผัสทะเลหมอก ในยามเช้าชมแสงสียามค่ำคืนจากแสงไฟในตัวเมืองที่อยู่รายล้อมทั้งสี่จังหวัด พัทลุง ตรัง สตูล และสงขลา

น้ำตกมโนราห์

น้ำตกมโนราห์เป็นน้ำตกขนาดกลาง น้ำใสมีสีเขียวไหลแรงลงสู่ลำธาร ซึ่งประกอบไปด้วยโขดหิน เกาะแก่งเป็นระยะทางยาว อีกทั้งยังมีสะพานแขวนให้นักท่องเที่ยวได้เดินชมกันอีกด้วย เหมาะอย่างยิ่ง ในการพักผ่อนและเล่นน้ำ ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งนาโพธิ์ พื้นที่ความรับผิดชอบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัดอยู่ก่อนถึงน้ำตกไพรวัลย์ เมื่อถึงบริเวณลาดจอดรถแล้วเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 500 เมตร ทางเดินมีบันไดให้เดินได้อย่างสะดวกสบาย

น้ำตกนกร้า

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลคลองทรายขาว เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม มีน้ำพุร้อนตลอดปี มีแมกไม้ขนาดใหญ่เป็นป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์ สำหรับช่วงเวลาในการท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี แต่จะมีประชาชนไปเที่ยวกันมากช่วงระหว่างเดือน มีนาคม - สิงหาคม

บ่อน้ำร้อนโหละจังกระ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลคลองเฉลิม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม มีน้ำพุร้อนตลอดปี มีแมกไม้มานานาพันธุ์ เป็นป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์ สำหรับช่วงเวลาในการท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

เกาะสี่เกาะห้า

ตั้งอยู่ในทะเลสาบสงขลา ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางแอ่นทะเลเป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่า “เกาะรังนก” และมีสัมปทานเพื่อนำรังนกเหล่านี้ไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะมีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง การเดินทางสามารถเดินทางได้จากท่าเรือตำบลลำปำ ระยะทาง 25 กิโลเมตร หรือท่าเรืออำเภอปากพะยูน ระยะทาง 10 กิโลเมตร และที่สำคัญเกาะแห่งนี้ พระบรมสมเด็จพะจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เคยเสด็จประพาส และทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อ วัณ บริเวณหน้าผาถ้ำเทวดา และในบริเวณนี้ได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์พระองค์ท่านประดิษฐานไว้ด้วย

บ่อน้ำร้อน ธารน้ำเย็น

เป็นบ่อน้ำร้อนอุณหภูมิประมาณ 60 องศาเซลเซียส อยู่บริเวณเชิงเขาชัยสน ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นแอ่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ สามารถอาบรักษาโรคบางอย่างได้ อุณหภูมิของน้ำจะสูงขึ้นหากได้รับแรงสะเทือน มีน้ำร้อนไหลตลอดเวลา ปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงสถานที่อาบน้ำ บ่อพักน้ำร้อน อาคารที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบ ก่อสร้างบันไดขึ้นชมถ้ำบริเวณข้างเคียง ก่อสร้างสถานที่จำหน่ายสินค้า เหมาะสำหรับการพักผ่อนเป็นครอบครัว นอกจากนี้บริเวณดังกล่าวยังเปิดบริการที่พัก อาบน้ำแร่ในสระฟรี และมีบริการอาบน้ำแร่ฝักบัว แช่อ่าง ฯลฯ การเดินทางสามารถใช้ทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร แยกซ้าย (บ้านท่านางพรหม) เข้าทางหลวงหมายเลข 4081 ไปอำเภอเขาชัยสน ระยะทาง 7 กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาลชอย 2 คิดว่าการอำเภอเขาชัยสน จะมีถนนลาดยางแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสนซึ่งเป็นที่ตั้งของธารน้ำเย็น ซึ่งไหลออกมาจากใต้ผิงผา เลยไปอีก 300 เมตร ก็จะถึงบ่อน้ำร้อน

อุทยานนกน้ำทะเลน้อยเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย

เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ตั้งอยู่ที่ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน มีเนื้อที่ประมาณ 450 ตารางกิโลเมตร (พื้นดิน 422 ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ 28 ตารางกิโลเมตร) เป็นที่อาศัยของนกน้ำหลายพันธุ์ ประมาณ 187 ชนิด และพืชไม้มานานาพันธุ์มากมาย ทะเลน้อยมีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำพรุควนขี้เสียน พื้นที่ประมาณ 3,085 ไร่ อยู่ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย สภาพส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ดขาว ระดับน้ำลึกเฉลี่ย

ประมาณ 1.2 เมตร เป็นหนึ่งในจำนวนพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศ สหพันธรัฐนาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) ขึ้นบัญชีไว้ในฐานะพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยมีการประกาศเป็น Ramsar Site แห่งแรกของประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2541 สำหรับพื้นที่ Ramsar Site คือ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญของโลก มีนกชนิดที่สำคัญและหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ คือ นกกาบบัว นอกจากนั้นยังมีสัตว์ป่าชนิดอื่น ๆ เช่น ลิงแสม เสือปลา นาก และยังคงผสมพันธุ์ไปด้วยปลาชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะนกที่มีนาาชนิด เป็นแหล่งสร้างรังวางไข่ของนกน้ำนับแสนตัวในช่วงการอพยพหนีอากาศหนาว การเดินทางโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 4048 ผ่านอำเภอควนขนุน ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ 32 กิโลเมตร สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 0-7461-5722

น้ำตกหม่อมจ้อย

ตั้งอยู่ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด ห่างจากอำเภอประมาณ 12 กิโลเมตร ใช้เส้นทาง 4121 ต่อด้วย 4137 น้ำตก อยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย อยู่ท่ามกลางป่าร่มรื่น มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

น้ำตกลาดเตย

ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้าน โหล๊ะบัว หมู่ที่ 4 ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ห่างจากจังหวัดพัทลุง 54 กิโลเมตร น้ำตกมีสภาพสวยงาม น้ำใส มีลานสำหรับเป็นที่เล่นน้ำ มีหน่วยคั้นน้ำบึงแก้วตั้งอยู่ในบริเวณน้ำตก มีร้านจำหน่ายอาหาร จำพวก ไก่ย่าง ส้มตำ เครื่องดื่ม การเดินทางโดยรถประจำทาง พัทลุง-หาดใหญ่ ลงป้ายจอร์จรถประจำทางแม่ขรี อ.ตะโหมด ระยะทางประมาณ 35 กิโลเมตร และต่อรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้าไปยังน้ำตก ระยะทางประมาณ 19 กิโลเมตร หรือจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวสะดวก ถนนลาดยางตลอดสาย

เขานางฟ้า

ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านหัวหิน ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ระยะทางจากตลาดอำเภอปากพะยูน-เขานางฟ้า 22 กิโลเมตร เส้นทางที่จะไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางบก คือ มีรถโดยสารประจำทางสองแถวสายปากพะยูน-เกาะโคบ

บัวใต้ - น้ำ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านเขาชัน ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ระยะทางจากตลาดอำเภอปากพะยูน จุดชมบัวใต้น้ำ 20 กิโลเมตร เส้นทางที่จะไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางบก คือ มีรถโดยสารประจำทางสองแถว สายปากพะยูน-เกาะโคบ

วัดรัตนาราม หรือวัดพระนอน

เป็นวัดเก่าโบราณและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ซึ่งในอดีตท่านอาจารย์วัน เจ้าอาวาสรัตนาราม เป็นเกจิอาจารย์ที่มีผู้คนนับถือเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางทั้งนักเลงพระ และบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แล้วสามารถเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านปากพะยูน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ระยะทางจากอำเภอปากพะยูน-วัดรัตนาราม 1.5 กิโลเมตร เส้นทางที่จะไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางบก คือมีรถโดยสารประจำทางสายปากพะยูน - หาดใหญ่ หรือมอเตอร์ไซด์รับจ้างจากหน้าตลาดอำเภอปากพะยูน จุดชมวิว สามารถเดินทางขึ้นไปพักผ่อนหรือชมวิวได้ บนยอดเขาแทนพระนอน ณ วัดรัตนาราม ในเวลาเย็นช่วงตะวันตกกำลังจะตกดิน เป็นภาพที่สวยงามมาก และเมื่อมองจากด้านบนลงไปจะเห็นความสวยงามของทะเลหลวง และสามารถส่องกล้องชมหมู่เกาะสี่ - เกาะห้าได้ด้วย

อ่างบางเตง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านบางเตง ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง บริเวณอ่างบางเตงนี้เป็นที่อาศัยของปลาน้ำจืดนานาชนิด อีกทั้งเป็นแหล่งอาศัยของนกน้ำนานาชนิด เช่น นกอีโก้ง นกกระสา และนกเป็ดน้ำ ฯลฯ ระยะทางจากที่ว่าการอำเภอปากพะยูน - อ่างบางเตง 200 เมตร นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถประจำทางสายปากพะยูน-หาดใหญ่ บนถนนสายปากพะยูน - พรุพ้อ และรถโดยสารสายปากพะยูน-พัทลุง และถนนสายปากพะยูน-ห้วยทราย

อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3, 5, 9 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุง ประมาณ 48 กิโลเมตร และห่างจากที่ว่าการอำเภอป่าพะยอมประมาณ 18 กิโลเมตร มีพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำ 3,700 ไร่ พื้นที่ของโครงการ 146,250 ไร่ สามารถกักเก็บน้ำได้ 80 ล้านลูกบาศก์เมตร กักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปี สามารถลงเล่นน้ำได้มีถนนรอบอ่างสามารถเยี่ยมชมได้สะดวกตลอดเส้นทางรอบ อ่าง โดยใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์โดยสารสายลานข่อย - พัทลุง ช่วงเวลาบริการของรถยนต์โดยสาร ตั้งแต่ 07.30 - 18.30 น. โดยเริ่มจากสี่แยกไม้เสียบขึ้นไปทางทิศตะวันตกถึงอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร

น้ำตกหนานปลิว

ตั้งอยู่ที่สวนเจ้าเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง อยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดพัทลุงอยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุง ประมาณ 62 กิโลเมตร และจากที่ว่าการอำเภอป่าพะยอม ประมาณ 31 กิโลเมตรความสูงประมาณ 7 ชั้น ตกลงมาเป็นแอ่ง ๆ ผ่านแนวคันไม้อันร่มรื่นที่ขึ้นปกคลุมอยู่อย่างหนาแน่น กระแสน้ำลดหลั่นกันลงมาเป็นชั้น ๆ ชั้นสูงสุด เป็นแหล่งกำเนิดน้ำ

เป็นพื้นที่ราบมีป่าละเมาะ ซึ่งเป็นที่ตั้งของกองทัพแห่งประเทศไทย หรือ ผ.ก.ค. รุ่นเก่า เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบท้าทาย เช่น นักปีนเขา นักเดินทางไกล นักอนุรักษ์ธรรมชาติ เพราะยังคงสภาพผืนป่าที่สมบูรณ์ ระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวตลอดปี การเดินทาง โดยใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์แบบขับเคลื่อนสี่ล้อ เริ่มจากแยกไม้เสียบขึ้นไปทางทิศตะวันตก ถึงอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำ ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร จากอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสเลียบถนนอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสจนถึงโรงเรียนบ้านถ้ำลา ระยะทาง 7 กิโลเมตร จากโรงเรียนบ้านถ้ำลาไปทางทิศใต้ ระยะทาง 3 กิโลเมตร มีทางแยกไปทางทิศตะวันตก เป็นทางไปน้ำตกหนานปลิว ระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า

“อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า” ตั้งชื่อตามภูเขาที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นที่รู้จักของผู้นักในจังหวัดพัทลุง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “เขาปู่” ถือเป็นภูเขาศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพนับถือของผู้นักในท้องถิ่นอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ครอบคลุมพื้นที่ 433,750 ไร่ (694 ตารางกิโลเมตร) อยู่ในท้องที่ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง, ตำบลวังอ่าง ตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช, ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองบัว ตำบลเขาไพร อำเภอรษฎา, ตำบลท่าจิว ตำบลเขาปูน อำเภอเมือง, ตำบลช่อง ตำบลละมอ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง, ตำบลชุมพล ตำบลลำสินธุ์ ตำบลบ้านนา อำเภอสรีนครินทร์, ตำบลตะแพน ตำบลเขาปู่ อำเภอสรีบรรพต, ตำบลเกาะเต่า ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม, ตำบลกงหรา ตำบลชะรัด ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง และได้ประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็น “อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า” โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 99-ตอนที่ 72-วันที่ 27 พฤษภาคม 2525 นับเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 42 ของประเทศไทย มีลักษณะเป็นเทือกเขาสูง พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณป่าเทือกเขาบรรทัด มีภูเขาสูงสลับซับซ้อนมากมายมี “เขาหินแทน” เป็นยอดเขาสูงสุด มีความสูงประมาณ 877 เมตร าระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นจุดแบ่งเขตระหว่างจังหวัดพัทลุงและตรัง ซึ่งมีเพียงฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูฝนอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ฝนตกมากในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน โดยปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ในบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า ประมาณ 2,000-2,500 มิลลิเมตร/ปี อุณหภูมิระหว่าง 20 - 35 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย 27 องศาเซลเซียส พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังและแม่น้ำปากพนัง โดยในฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งกำเนิดคลองลไม คลองไม้เสียบ คลองน้ำใส ซึ่งจะไหลรวมเป็นคลองชะอวด และแม่น้ำปากพนัง ส่วนในฝั่งจังหวัดตรังเป็นต้นกำเนิดของคลองรำภูรา คลองละมอ ซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรัง สภาพของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบชื้น ประมาณ 60 % ของพื้นที่มีพรรณไม้หลายชนิดขึ้นอยู่

หนาแน่น ได้แก่ ไม้ยาง ตะเคียน หลุมพอ เต็ม และมีสัตว์ป่าที่สำคัญ เช่น สมเสร็จ แรด ลิง ค่าง และนกต่าง ๆ

อุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า อยู่ห่างจากจังหวัดพัทลุง 37 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์จากตัวเมืองจังหวัดพัทลุงไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4164 ระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร และแยกซ้ายเข้าไปประมาณ 3 กิโลเมตร ก็เข้าถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติ 60 หมู่ที่ 9 ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง 93190

น้ำตกเหรียญทอง

อยู่ในท้องที่หมู่ที่ 14 ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากชุมชนบ้านเขาปู่ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่มีความสวยงาม ชั้นที่ 13 มีจุดชมวิวสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของทะเลน้อย

ถ้ำวังนายผูด

อยู่ในท้องที่หมู่ที่ 5 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นถ้ำขนาดใหญ่ที่มีความสวยงามวิจิตรตระการตาด้วยหินงอก-หินย้อย ถ้ำมีความกว้างประมาณ 10 เมตร ความยาวประมาณ 200 เมตร ปากทางเข้าเป็นลานหินกว้างรูปทรงแปลกตา ภายในถ้ำมีทางลอดทะลุไปสู่อีกด้านหนึ่ง มีซอกหลบถ้ำขนาดเล็กจำนวนมาก สภาพป่าโดยรอบมีความอุดมสมบูรณ์

น้ำตกควนประ

อยู่ในท้องที่หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำผุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามไหลหล่นลงมา 6 ชั้น เหมาะในการลงเล่นน้ำและพักผ่อนหย่อนใจ

น้ำตกปากแจ่ม

อยู่ในท้องที่หมู่ที่ 3 ตำบลปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามมีน้ำไหลตลอดทั้งปี สภาพป่าโดยรอบ มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะในการลงเล่นน้ำพักผ่อนหย่อนใจหรือเดินป่าศึกษาธรรมชาติ

ถ้ำรินเทพนิมิตร (ถ้ำตาปู่)

คือถ้ำที่สวยงามอยู่ในภูเขาเป็นสัญลักษณ์ของตำบลเขาปู่เป็นสิ่งที่สิงสถิตของวิญญาณ “ตาปู่” เป็นที่กราบไหว้ของประชาชนทั่วไป ในถ้ำแบ่งเป็น 2 ห้อง ห้องที่ 2 เป็นที่อยู่ของช่างแก้ว ซึ่งเป็นหินสีขาวที่มีรูปร่างลักษณะคล้ายลำตัวช่างโผล่มาจากผนังจากผนังถ้ำมีมิ่งวงและงาคคล้ายช่างถ้ำรินเทพนิมิตร ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

ถ้ำมัจฉาปลาวัน

เป็นถ้ำขนาดกลาง ภายในมีหินงอกหินย้อยมีแอ่งน้ำกว้างประมาณ 100 ตารางเมตร มีฝูงปลาหมักค้ำยอยู่จำนวนมาก นอกจากปลาถ้ำนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวหลายประเภท อาทิ ค้างคาวหน้ายักษ์ และค้างคาวมงกุฎ เป็นต้น ถ้ำมัจฉาปลาวัน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ประมาณ 2.5 กิโลเมตร

ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าว

ตั้งอยู่ บ้านคอกวัว ตำบลชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง จากอำเภอเมือง ไปทางทิศเหนือ ตามถนนสายพัทลุง-ควนขนุน เลี้ยวขวาตรงสามแยกปราณักษ์ซ้ายไปทางทิศตะวันตก และเลี้ยวขวาตรงสามแยกสะพานไทรตรงไปทางทิศตะวันตกเลี้ยวขวาเลียบไปทางเขามือง ถึงหน้าวัดแจ้งแล้ว เลี้ยวซ้ายไป ศูนย์ศิลปชีพชัยบุรีระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร โดยในตำบลชัยบุรีและหลาย ๆ ตำบล ในอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ได้ใช้กะลามะพร้าวทำเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ ทั้งเครื่องใช้ เครื่องประดับ และอื่น ๆ เป็นผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม เป็นที่นิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สามารถขยายกำลังการผลิตสนองความต้องการของตลาดได้มากขึ้น สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนประมาณ 500,000 - 1,000,000 บาท ทำให้ประชาชนส่วนมากมีรายได้พอกินพอใช้ไม่เป็นที่นี้สิน ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานพัฒนาชุมชน เข้าประกวดผลงานที่ศูนย์ศิลปชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนได้รับรางวัลที่ 1 และได้เปลี่ยนชื่อจาก “กลุ่มหัตถกรรมกะลามะพร้าว” ตำบลชัยบุรี เป็น “ศูนย์ศิลปชีพชัยบุรี”

น้ำตกน้ำน้อย

น้ำตกน้ำน้อยอาจถือได้ว่าเป็นน้ำตกขนาดกลาง เมื่อเทียบกับน้ำตกอื่น ๆ ของจังหวัดพัทลุง น้ำตกน้ำน้อยอยู่ไม่ไกลจากน้ำตกไพรวัลย์มากนักทางเข้ายังคงเป็นถนนลูกรัง อยู่ทางขวามือก่อนถึงน้ำตกไพรวัลย์ราว 1 กิโลเมตร เป็นถนนทางเข้าหมู่บ้าน สามารถสอบถามเส้นทางได้ตลอดสองข้างทาง เพราะยังไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน เนื่องจากน้ำตกน้ำน้อยยังไม่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงเท่าที่ควร หากทว่าน้ำตกน้ำน้อยเป็นน้ำตกที่มีรูปแบบการทิ้งตัวของสายน้ำที่สวยงามมาก ทั้งยังสามารถเล่นน้ำได้อย่างมีความปลอดภัยที่ค่อนข้างสูงอีกด้วย น้ำตกน้ำน้อยเป็นน้ำตกที่อยู่ในความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเฉลิม โทร. 0-7460-3588

น้ำตกวังตอ

อยู่ในท้องที่ ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีทางน้ำไหลเป็นชั้น ๆ หลายชั้น แต่ละชั้นมีลักษณะสายน้ำที่ตกลงมาอย่างสวยงาม ชั้นบนสุดจะมีสายน้ำที่สวยงามและมริน เหมาะสำหรับการพักผ่อนสัมผัสส่อ เกาสบวิสุทธิ สำหรับเดินทางไปพักผ่อนที่น้ำตกวังตอ

รถยนต์สามารถเข้าถึงที่ตัวน้ำตกได้ แต่เนื่องจากน้ำตกวังตอเป็นน้ำตกที่ยังไม่เปิดตัวมากนัก การเดินทางควรสอบถามชาวบ้านท้องถิ่นหรือที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองทรายขาว

น้ำตกหนานฟ้า

เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุงซึ่งชุกซ่อนตัวอยู่ในเทือกเขาบรรทัดมานาน ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากนักเพราะเพิ่งถูกค้นพบและเผยแพร่ น้ำตกหนานฟ้าเป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางผืนป่าบนเทือกเขาบรรทัด ในเขตหมู่ 7 ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน การเดินทางเข้าไปต้องใช้เวลาเดินทางราวเกือบชั่วโมง จากจุดจอดรถที่เหนืออ่างเก็บน้ำป่าบอน การเดินทางเข้าไปต้องอาศัยคนนำทางท้องถิ่นแถบนั้นหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนารี โทร. 0-7461-8818

น้ำตกหนานสูง

เป็นน้ำตกที่มีหน้ากว้างของสายน้ำไม่มากนัก แต่จะเป็นน้ำตกที่สูงและตกลงมาในแนวตั้งราวเกือบ 100 เมตร มีหลายชั้น เมื่อเดินขึ้นไปข้างบนต้องใช้เวลาเดินเท้า ประมาณ 30 นาที จากข้างล่างตรงจุดที่จอดรถ น้ำตกหนานสูงอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา และเนื่องจากน้ำตกหนานสูงยังเป็นน้ำตกที่ยังไม่เปิดตัวอย่างเป็นทางการ การเดินทางเข้าไปจึงต้องอาศัยคนนำทางท้องถิ่น โดยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคลองทรายขาว โทร 0-7468-7251

ชาไก

ชาไก เป็นชนกลุ่มน้อยเผ่าพันธุ์หนึ่ง ที่อาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กระจายอยู่ตามพื้นที่ป่าเขาทางภาคใต้ของประเทศไทย ไปจนถึงประเทศมาเลเซีย ชาไก มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันตามแต่ละที่ เช่น ที่พัทลุงเรียกว่าเงาะป่า ชาวมาเลเซีย เรียก ออริง อัสลี (Orang Asli) ในเขตพัทลุง ชาวชาไก ยังคงอพยพพวนเวียนอยู่ในเขตพื้นที่ป่าเขาบรรทัดระหว่างตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน และอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ในช่วงเวลาดังแต่เดือนพฤษภาคม ไปจนถึงช่วงหน้าฝนของทุกปี จากนั้นกลุ่มชาไกจะอพยพเข้าป่าลึก และส่วนหนึ่งหนีไปหลบภัยช่วงหน้าฝนเข้าไปอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดตรังและจังหวัดสตูล แต่ชาวชาไกบางกลุ่มได้แยกย้ายไปอยู่ที่บ้านตระ ซึ่งเป็นเขตรอยต่อเขตรอยต่อ 3 จังหวัดกลางเขาบรรทัด

นักท่องเที่ยว สามารถเดินทางเข้าไปศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชาไก โดยสอบถามความเคลื่อนไหวจากชาวบ้านบริเวณเชิงเขาบรรทัด เพื่อทราบจุดที่ชาวชาไกอพยพไปอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน การเดินทางไปเยี่ยมชาวชาไก หากเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวจากตัวเมืองพัทลุงถึงสี่แยกตลาดป่าบอน เลี้ยวขวาไปตามถนนสาย ป่าบอน - กงหรา ถึงสามแยกหนองธง เลี้ยวซ้ายต่อไปยังบ้านโหล๊ะหานเข้าสู่อ่างเก็บน้ำป่าบอน ให้ขับรถไปตามถนนเลียบอ่างเก็บน้ำกระทั่งเจอ

ศาลาที่พัก ซึ่งมีบริเวณสามารถจอดรถได้ จากนั้นจึงเดินเท้าต่อไปยังจุดที่ชาวซาไกอยู่อาศัย ซึ่งอาจจะใช้เวลาในการเดินทางเท้าประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ก็จะพบจุดที่พักอาศัย

ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวป่าบอน

ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวป่าบอน หรือที่เรียกกันว่า “ประตูสู่เมืองลุง” ตั้งอยู่ใกล้สามแยกห้วยทราย ริมถนนสายเอเชียระหว่างเส้นทางหาดใหญ่ - พัทลุง ห่างจากตัวจังหวัดพัทลุงประมาณ 50 ก.ม. เป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์แบบครบวงจร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและจุดแวะพักผ่อนของคนเดินทางและนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวป่าบอน ได้ดำเนินการก่อสร้างโดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง

ศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

เป็นแหล่งรวมสินค้าพื้นบ้านฝีมือคนเมืองลุงจากทุกตำบลทั่วสารทิศในจังหวัดพัทลุง มีสินค้าคุณภาพติดอันดับในระหว่างประเทศหลายรายการไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์กระจูด ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยด หรือแม้แต่ผลิตภัณฑ์หนังตะลุงที่ได้รับการยอมรับในเรื่องคุณภาพ รูปแบบ และราคาที่สมเหตุสมผล

ศูนย์ OTOP องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่บนถนนสายเอเชีย ฝั่งตรงข้ามกับสถานีขนส่งผู้โดยสารเฉลิมพระเกียรติ โดยเปิดให้บริการทุกวันจันทร์ - ศุกร์ 08.30 - 17.00 น. ส่วนวันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันหยุดราชการ เปิด 09.00 - 17.00 น. โทรศัพท์ 0 - 7467 - 1956

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าจังหวัดพัทลุงเป็นเมืองซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะอื่น ๆ แต่ละสถานที่ก็มีความน่าสนใจแตกต่างกันไป พร้อมกันนั้นก็ยังมีสินค้าที่ระลึกประเภทต่างๆ ได้แก่ สินค้าที่ระลึกประเภทหัตถกรรม ให้ผู้มาเที่ยวเลือกซื้อได้ตามความสนใจ ในอนาคตหากมีการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ดี หากดูขายใหม่ๆ ในตลาดท่องเที่ยว ก็ย่อมจะสร้างรายได้ให้กับจังหวัดพัทลุงเป็นอย่างมาก และยังมีส่วนในการชักจูงให้ประชาชนได้มาเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้แล้ว พบผลงานวิจัยที่ตรงกับเรื่องนี้ และมีผลงานวิจัยที่มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

เสริมพันธ์ สาริมาร (2543) ทำการศึกษาหาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรี ได้รวบรวมข้อมูลทฤษฎีแนวคิดเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ความคิดเห็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง นักท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาแนวคิดของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุง และพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวของกลุ่มประชากรตัวอย่างด้วย ผลการศึกษา สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความคิดเห็นในระดับดีและดีมากทั้งด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมทุกอย่าง ด้านประสัมพันธ์ ข้อมูลความสะอาดมีเส้นทางเดินท่องเที่ยวที่ปลอดภัยพื้นที่พักผ่อนสะอาด ไม่แออัด และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประสัมพันธ์ การแต่งกาย และมารยาทเรียบร้อยดีพร้อมให้ความปลอดภัยนักท่องเที่ยวอย่างดี แต่มีนักท่องเที่ยวส่วนน้อยเท่านั้นที่จะให้ปรับปรุงสำหรับนักท่องเที่ยวมีความเห็นที่จะให้ ปรับปรุงพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว เช่น เกี่ยวกับเส้นทางเข้าร่วมขยายให้กว้าง ต้องการให้ค่าผ่านประตูควรลดลงมี จุดเล่นน้ำ ห้องน้ำบ้านพักเพิ่มมากขึ้น และไม่ให้เกิดการแข่งขันกันสำหรับเจ้าหน้าที่ควรทำให้ของที่ระลึกขายให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่ควรจะมีรถรับส่งตั้งแต่ที่จอดรถ ไปยังที่ขายบัตรของอุทยานแห่งชาติสรุปได้ว่าจากการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อสถานที่ท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยวอย่างมาก เนื่องจากอุทยาน ฯ มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาทั้งในอดีตและปัจจุบัน สำหรับนักท่องเที่ยวส่วนน้อยให้ปรับปรุงพร้อมแนวคิดของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุง และการพัฒนาจะต้องนำมาวางแผนในการปฏิบัติในอนาคตต่อไป

สมยศ มะลิลา (2545) ได้ศึกษาบทบาทและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องของแผนพัฒนาเทศบาลเมืองลพบุรี ต่อแผนพัฒนาท่องเที่ยวระดับชาติ และแผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี และเพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของเทศบาลเมืองลพบุรี ที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี การศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารวิเคราะห์ความสอดคล้อง ฯ ผลการศึกษาพบว่าเทศบาลเมืองลพบุรีมีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรีเป็นอย่างมากและพบว่าการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองลพบุรีมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับชาติ และ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดลพบุรี ตอนที่ 2 ศึกษาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของเทศบาลเมืองลพบุรี ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรีรวมทั้งข้อเสนอแนะ โดยวิธีสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่ามีจุดแข็งที่สำคัญคือ มีบุคลากรส่วนใหญ่มีคุณภาพ มีงบประมาณมาก มีอิสระในการบริหารงบประมาณ จุดอ่อนที่สำคัญคือ บุคลากรขาดความรู้ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ปัจจัยนอกที่เป็นโอกาสคือ มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับชาติหลายแห่ง อยู่ในเขตเทศบาลอุปสรรคคือ เทศบาลเมืองลพบุรีไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ข้อเสนอแนะ เทศบาลเมืองลพบุรีมีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ทางการท่องเที่ยว และมีความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น มีหน่วยงานที่รับผิดชอบส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง และควรให้เทศบาลเมืองลพบุรีมีส่วนรับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้

วนิดา แก้วเนตร (2545) ได้ศึกษาปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าของที่ระลึกประเภทหัตถกรรมพื้นบ้านของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาบ้านถวาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล ประชากรจำนวน 384 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทุกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าที่ระลึก ตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านราคาและปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจในรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นเอกลักษณ์พื้นบ้านของภาคเหนือมากกว่าราคาสินค้า และพบว่าพฤติกรรมกรรมการซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว ที่เลือกซื้อสินค้าที่ระลึกประเภทหัตถกรรมพื้นบ้านนั้น ส่วนใหญ่เดินทางเพื่อเลือกซื้อสินค้าเนื่องจากเป็นสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน นำไปใช้ส่วนตัวมากกว่าการนำไปเป็นของฝาก

จงจิตต์ ปิ่นทอง (2545) ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในด้านสภาพพื้นที่ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และวัฒนธรรมประเพณีและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้านคือด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และวัฒนธรรมประเพณี พบว่าความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเปรียบเทียบตามเพศและสถานภาพสมรส พบว่าไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) แต่เมื่อเปรียบเทียบอาชีพและรายได้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p > .05$) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษาโดยเทศบาลเมืองแสนสุขต้องเพิ่มบุคลากรด้านการรักษาความสะอาด

และร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการปลูกฝังให้กับประชาชนรู้จักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และจัด
 ประสาทสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่าง
 หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมมือในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว และ
 โอกาสต่อไปหากมีผู้ต้องการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมชายหาด
 บางแสน

สมักร ณะถึงสุข (2545) ทำการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการจัดการท่องเที่ยวของ
 ทะเล ท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเล เกาะเสม็ด ตำบลเพ อำเภอระยอง โดยมอบปัจจัยสำคัญที่เป็น
 สาเหตุของปัญหาที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเสื่อม
 โทรมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ทั้งภาครัฐเอกชน ผู้ประกอบ
 การธุรกิจ ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวซึ่งมีผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การศึกษานี้เป็น
 งานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย
 ลักษณะ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวและการ
 สังเกตในพื้นที่แล้ว นำเสนอในการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาการวิเคราะห์โดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อจะหาคำตอบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวมีอะไร มาจากสาเหตุอะไรบ้าง เพื่อจะได้
 สรุปข้อมูลและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ใช้ปกครองส่วนท้องถิ่น
 และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ยังขาดการประสานและขาดประสบการณ์มีส่วนร่วมในการ
 พัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทรัพยากร สิ่งแวดล้อมบนพื้นที่ การพัฒนาการ
 ท่องเที่ยวทั้งด้านการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การสร้างความเข้าใจแก่
 ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
 ในการปฏิบัติตนขณะท่องเที่ยว จากปัญหาที่พบจากการศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบการกำหนด
 แผนที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวให้ชัดเจนควรสร้างความร่วมมือกันระหว่างรัฐและเอกชน สร้าง
 มาตรการ กฎ ระเบียบ เพื่อกำหนดดูแลควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้น สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องได้มีจิตสำนึกในการให้บริการที่ดีมีมาตรฐาน มีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยวเพื่อ
 ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป

ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการใช้จ่ายเพื่อซื้อ
 ผลิตภัณฑ์และความต้องการใช้บริการของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย
 พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศญี่ปุ่น อเมริกา จีน สิงคโปร์ ฮองกง อังกฤษ เกาหลี
 เยอรมัน ต้องการให้ปรับปรุงในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยวความสะดวก ห้องสุขามีเพียงพอ มีสิ่ง
 อำนวยความสะดวกต่างๆมีข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จัดทำแผนที่และป้ายบอกทาง มีข้อมูลหรือ
 คำแนะนำเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น เป็นต้น ควรส่งเสริม

การท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ เพื่อนักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและวิถีชีวิตแบบไทย เน้นเรื่องการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวให้ยั่งยืนควรมีการกำหนดมาตรฐานราคาที่พักที่ชัดเจน ผู้ประกอบการควรจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพไว้บริการนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับราคาที่สูง

สนใจ รัชต์วัฒนกุล (2548) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา โดยมียัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยานักท่องเที่ยวเพื่อศึกษาปัจจัยในการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยานักท่องเที่ยวและเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว จำนวน 384 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ไร้ค่าไคร้-สแควร์ (Chi-square) ในการทดสอบและค่าการทดสอบ Phi เพื่อหาความเกี่ยวข้องผลการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าพฤติกรรมมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ โอกาส มีระยะเวลาที่พักอาศัยในเมืองพัทยาโดยเฉลี่ยสำหรับมาท่องเที่ยวพัทยานรอบปีที่ผ่านมา (2546) ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน และจำนวนครั้งของการเดินทางมาเที่ยวพัทยา ในรอบปีที่ผ่านมามากกว่า 10 ครั้ง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่าปัจจัยด้านความเป็นธรรมชาติ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจในของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยาปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ของเมืองพัทยา ปัจจัยด้าน โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านโครงสร้างเนื้อที่ของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นของเมืองพัทยา อยู่ในระดับเหมาะสมมากการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา กลยุทธ์ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีการจัดโซน หรือกำหนดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระบบและสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ กลยุทธ์ด้านการกำหนดราคาควรมีการของความร่วมมือกับผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร สถานบันเทิง ฯลฯ ในการกำหนดราคาค่าบริการให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กลยุทธ์ด้านการจัดจำหน่าย ควรขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขาย ชมรมสมาคม กลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ควรมีการร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน

สุภาวดี ชาวผ้าขาว (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในการเลือกซื้อของที่ระลึกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 100 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยบริการนำเที่ยว ซื้อของที่ระลึก 1-3 ครั้ง นิยมซื้ออาหาร ขนม และของที่ระลึกเพื่อเป็นของฝาก ดัดสินใจซื้อด้วยตนเอง

ค่าใช้จ่ายในการซื้อไม้ต่ำกว่า 500 บาท โดยซื้อของที่ระลึกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจในการเลือกซื้อในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการส่งเสริมการตลาด มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในด้านวิจัยพบว่า อายุแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกซื้อแตกต่างกัน ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการเลือกซื้อของที่ระลึกด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน ส่วนรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการเลือกซื้อด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน

โสภณ วัฒนมงคล (2549) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษากรณีหาดสอ กรมสรรพาวุธทหารเรือจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้หาดสอมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความต้องการในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งนี้เนื่องจากหาดสออยู่ในพื้นที่ของกรมสรรพาวุธทหารเรือ ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่มีการระวังป้องกันเป็นพิเศษในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยทางคุณภาพ (qualitative-research) โดยศึกษาจากเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวของรัฐบาล นโยบายด้านการท่องเที่ยวของกองทัพเรือ และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (interview) กลุ่มผู้บริหาร 3 คน และกลุ่มคณะอนุกรรมการกิจการหาดสอและสันตนาการ 12 คน การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ในราชการกรมสรรพาวุธทหารเรือ มีแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ ในพื้นที่อย่างชัดเจนไม่ว่าจะเป็นองค์บุคคล องค์วัตถุ รวมถึงงบประมาณในการดำเนินการผลการศึกษาพบว่า หาดสอมีพื้นที่ไม่เขินต้นหลายชนิดอยู่ในบริเวณพื้นที่ราบหลังหาด ในส่วนของท้องทะเลเป็นพื้นทราย มีแหล่งปะการังน้ำตื้น พื้นที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้กับคลังสรรพาวุธซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญทางทหาร มีสิ่งปลูกสร้างได้แก่ อาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง และอาคารห้องน้ำส้วม 2 หลัง โดยที่หาดสอมีความเป็นธรรมชาติอยู่มาก การท่องเที่ยวจึงควรเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การรักษาความปลอดภัยพื้นที่ของทางราชการเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงการก่อสร้างต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ควรให้มีการก่อสร้างมากเกินไปจนส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยวควรเป็นแบบนันทนาการ ไม่มีการค้างแรมในพื้นที่ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ ชุมชนทหารในพื้นที่ควรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและใช้สถานที่ท่องเที่ยว

จักรกฤษณ์ เรืองเวช (2550) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) โดยมี

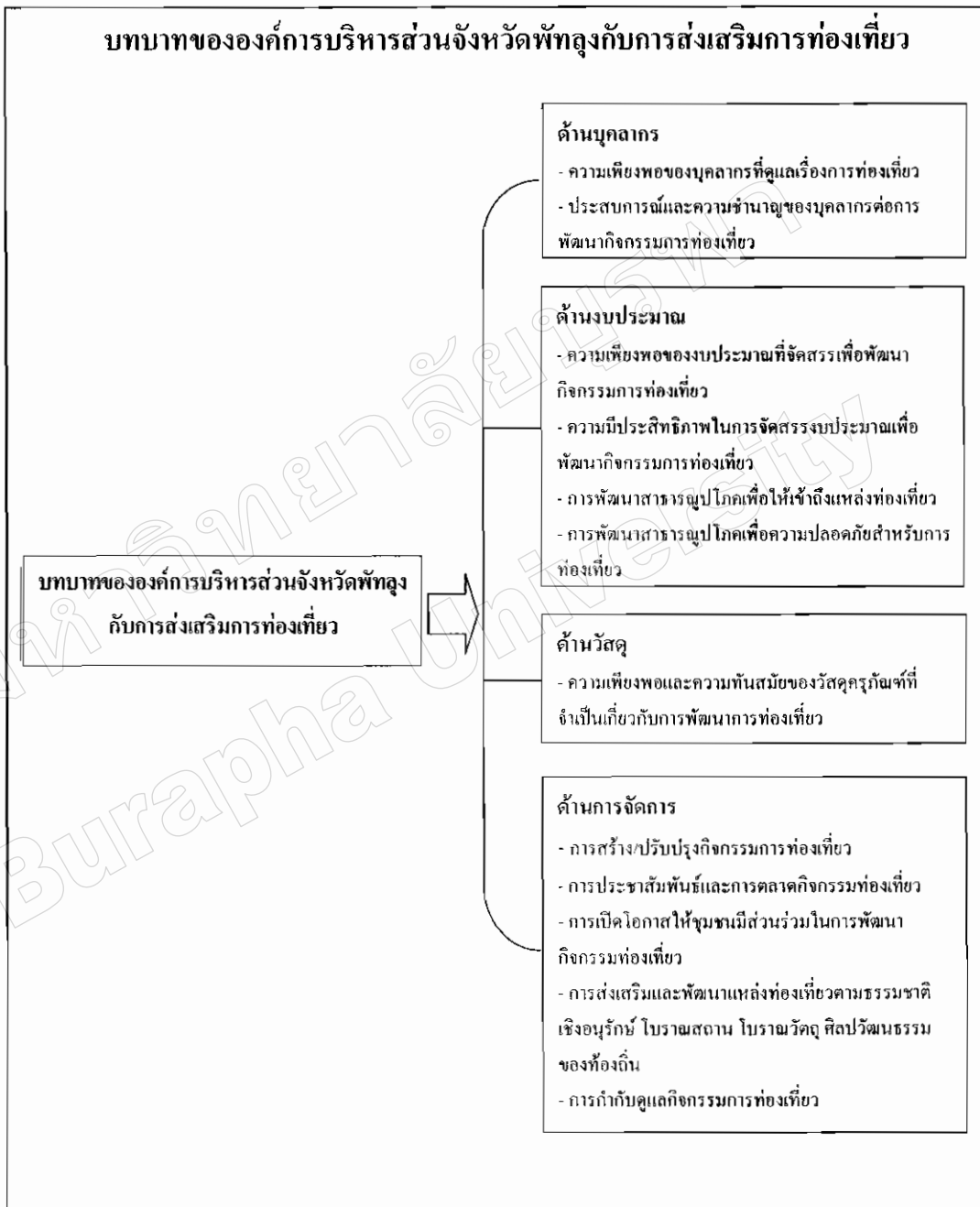
จุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) เปรียบเทียบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว และความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวศูนย์ธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) ลักษณะคำถามแบบถูกผิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และมีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อน/ สัมผัสธรรมชาติ

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวและความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี) พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นอาชีพ และสถานภาพสมรส พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - 1.2 แนวคิดการบริหาร
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - 1.4 การบริหารการท่องเที่ยว
 - 1.5 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา
2. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Indept -Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ บุคคลที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการส่งเสริม สนับสนุน การท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 15 คน ได้แก่

1. นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
2. รองนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน 2 คน
3. ที่ปรึกษานายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน 2 คน
4. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
5. รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จำนวน 2 คน
6. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
7. หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
8. ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง
9. รองผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง จำนวน 2 คน
10. ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

11. หอการค้าจังหวัดพัทลุง

โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากร มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ทำการศึกษเป็นอย่างดี สามารถให้ข้อมูล ประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Indept - Interview) มีรายละเอียด ดังนี้ คือ ใช้การออกแบบคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ตลอดจนวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของคำถามสามารถปรับได้ตามลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยอาศัยวิธีการตั้งคำถามที่มีความเข้าใจง่าย เป็นคำถามแบบปลายเปิด ไม่มีลักษณะของคำถามนำ ซึ่งแนวคำถามทั้งหมดได้ผ่านการตรวจสอบและผ่านการแก้ไขจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารจากแหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นตัวบุคคลและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อาทิ เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ แผนพัฒนาสามปีและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2553 ถึง เดือนมิถุนายน 2553

การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Indept -Interview)
2. นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปความตามประเด็นสำคัญ
3. นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัย “บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว” โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้าน 4 M's และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง จากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ประจำปี พ.ศ. 2552 แบ่งเป็น 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. การพัฒนาด้านอาชีพ การลงทุน การพาณิชย์ การท่องเที่ยว
3. การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต
4. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
5. การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. การพัฒนาด้านการจัดระเบียบสังคม และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
7. การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการพัฒนาบุคลากร

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ประจำปี 2552 จำนวน 193 โครงการ งบประมาณ 542,176,800 บาท จากการวิเคราะห์และพิจารณาโครงการดังกล่าวทั้งหมด มีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และสอดคล้องกับ

นโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ดังนี้

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 84 โครงการ รวมงบประมาณ 340,482,500 บาท ได้แก่

1.1 ก่อสร้างถนน คสล. สายควนมะพร้าว - ประตูทอง-บ้านโคกระ - ท่าแค ม.9 ต.ตำนาน

1.2 ก่อสร้างถนนลาดยางสายไสถ้ว ม.9 ต.ท่าแค - ศาลาต้นรักษ์ ม.12 ต.ตำนาน

1.3 ก่อสร้างถนนลาดยางสายบ้านหัวหมอน - บ้านศาลาไม้ไผ่ เชื่อม ม.3 ต.นาโหนด กับ ม.8 ต.ท่าแค

1.4 ก่อสร้างถนน คสล.สายขางคันไถ - ลำมุด ม.7 ต.ตำนาน

1.5 ก่อสร้างถนน คสล.สายคลองยาง พื้นที่ ม.11, ม.10 ต.เขาเจ็ยก เชื่อม ม.4 ต.ปรางหมู

1.6 ก่อสร้างถนน คสล.สายควนปรัง ม.2,4 ต.ท่ามิหรำ - กองร้อยยอสง. ม.11 ต.ตำนาน

1.7 ก่อสร้างถนน คสล.สายบ้านเขาอกทะเล เขตเทศบาล - บ้านทุ่งมะขาม ม.3 ต.พญาขัน อ.เมือง จ.พัทลุง

1.8 ก่อสร้างถนน คสล.ปลวกกล่อน - บ้านลิ ม.2,6,7,9 ต.ร่มเมือง เชื่อม ม.3 ต.ท่าแค

1.9 ก่อสร้างถนน คสล.สายบ้านพี - ม.9 ต.ปรางหมู - สวนสาธารณะเทศบาลเมืองพัทลุง

1.10 ก่อสร้างถนน คสล. สายนายเถียง ม.9 กับ ม.10 ต.ควนมะพร้าว

1.11 ก่อสร้างถนน คสล.สายพรหมพินิต - เขาจิงโจ้ ม.8,9 ต.ชัยบุรี - ม.10 ต. พญาขัน อ. เมือง

1.12 ก่อสร้างถนน คสล.สายอภัยวีรกรรมเขตเทศบาลเมืองพัทลุง - สายวัดกุฎี ม.3,5,7 ต.ลำปำ

1.13 ก่อสร้างปรับปรุงผิวจราจรท่อระบายน้ำและทางเท้า ถนนพิเศษกิ่งเทศบาลเมืองพัทลุง

1.14 ก่อสร้างถนน คสล.สายลำรูณ - เขาวัง ม.1,4 ต.คอนทราย เชื่อม ม.9 ต.นาขยาด อ.ควนขนุน

1.15 ก่อสร้างถนนลาดยางแบบผิวเรียบ Cape Seal สายตรอกโกหนด ม.4 ต.แหลมโตนด อ.ควนขนุน - บ้านขอนหาด

1.16 ก่อสร้างถนน คสล. สายเหมืองดาหอดึงถนน คสล.หลังโรงครัววัดทะเลน้อยเชื่อม ต.พนางคอง ม.1,3,13

- 1.17 ก่อสร้างถนนลาดยางสายบ้านควนพนางตุง ม.5 ต.พนางตุง - ประตูเรือ เขต ต.มะกอกเหนือ
- 1.18 ก่อสร้างถนนลาดยางสายควนภุชญา ม.15, ม.3 ต.ชะมวง ถึง ม.6 ต.ควนขนุน
- 1.19 ก่อสร้างถนน คสล. สายเกาะอ้ายเต่า ม.8,5,4 ต.พนมวังค์ - หุ้งขา ม.1 ต.แพรกหา
- 1.20 ก่อสร้างถนนลาดยางสายโรงรม - ไสหญ้าคาม.11 ต.นาขยาด - ม.2 ต.ตะพาน
- 1.21 ก่อสร้างถนนลาดยางสายไทรงาม ม.11 ต.พนางตุง - เขาน้อย - เขตตำบลปิ่นเต
- 1.22 ก่อสร้างถนน คสล. สายเขาป่าเจ้า - พังโย ม.4,5 ต.แพรกหา เชื่อม ม.6 ต.พนมวังค์
- 1.23 ก่อสร้างถนนลาดยางสายหารเจ - หุ้งลาน ม.12 ต.ปิ่นเต
- 1.24 ก่อสร้างถนนลาดยางสายสะพานข้อย - ทำข้าม ม.7,8 ต.นาขยาด - ม.3,8 ต.ตะพาน
- 1.25 ก่อสร้างสะพาน คสล.ข้ามคลองหน้าวัดเขาอ้อ ม.13 ต.ปิ่นเต - ต.มะกอกเหนือ
- 1.26 ก่อสร้างถนนลาดยางชนิด Cape Seal สาย บางตาล ม.7 - บ้านท่าเนียน ม.3 ต.เกาะนางคำ
- 1.27 ก่อสร้างถนนลาดยางชนิด Cape Seal (ต่อเนื่อง) สายบ้านปากเกรียว ม.7 เชื่อมบ้านควนเคี่ยม ม.2
- 1.28 ก่อสร้างถนนลาดยางชนิด Cape Seal สาย ม.7,9 ต.หารเทา อ.ปากพะยูน - ม.1 ต.วังใหม่
- 1.29 ก่อสร้างถนนลาดยางชนิด Cape Seal สายศาลาทวด ห้วยเรือ ม.1,8 ต.หารเทา - ม.10 ต.คอนประดู่ อ.ปากพะยูน
- 1.30 ก่อสร้างถนนลาดยาง/คสล. สายเหรียญงาม - บ้านเขาป่าแหร้ - ควนลมก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามคลองท่าแหนะ ม.1,10 ต.เขาย่า
- 1.31 ก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามคลองท่าแหนะ ม.1,10 ต.เขาย่า
- 1.32 ก่อสร้างถนน คสล. สาย ม.3 ลำสินธุ์ - ต.อ่างทอง อ.ศรีนครินทร์ - ต.สมหวัง อ.กงหรา
- 1.33 ก่อสร้างถนน คสล. สายหน้าอำเภอกิ่งศรีนครินทร์ - บ้านไสใหญ่ ม.7 ต.ชุมพล - ม.1 ต.ลำสินธุ์
- 1.34 ก่อสร้างถนน คสล.สายคลองเต่า - สวนหลวง ม.10 ต.ชุมพล - ม.3 ต.นาท่อม - ม.8 ต.อ่างทอง

- 1.35 ก่อสร้างถนนลาดยางสายลำทะ - โห้ทะหนูน ม.10 ต.ชุมพล - ม.5 ต.อ่างทอง
- 1.36 ก่อสร้างถนนลาดยาง cape sealสายบ้านหนองโป่ง ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว - บ้านเพ็งอาจ ต.ฝ้ายมะมี
- 1.37 ก่อสร้างถนนลาดยางชนิด Cape Seal สายตลาดบางแก้ว - ตลาดเขาชัยสน ม.2,3,4 ต.ท่ามะเค็ด
- 1.38 ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแบบผิวเรียบสายบ้านนาปะขอ ม.4 - บ้านเกาะคู ม.12 ต.นาปะขอ
- 1.39 ก่อสร้างถนนลาดยางสายสามแยกชลประทานเกาะหม่อม - ควนท้อน ม.1 ต.ชะรัด ม.6 ต.สมหวัง
- 1.40 ก่อสร้างถนน คสล. สายในวัง - ป่าแก้ม ม.3 ต.คลองทรายขาว - ม.6 ต.คลองเฉลิม
- 1.41 ก่อสร้างถนน คสล.สายในวัง - ป่าแก้ม ม.3 ต.คลองทรายขาว - ม.6 ต.คลองเฉลิม
- 1.42 ก่อสร้างถนน คสล. สายนาवन - เกาะจันทร์ ม.6 ต.คลองทรายขาว - ม.4 ต.กงหรา
- 1.43 ก่อสร้างถนนลาดยางสายข้างป้อมนาพรู ม.5 ต.ชะรัด - ม.6 ต.คลองทรายขาว อ.กงหรา
- 1.44 ก่อสร้างถนน คสล.สายท่าหน้า - นาพรู ม.6 ต.คลองทรายขาว - ม.5 ต.ชะรัด อ.กงหรา
- 1.45 ก่อสร้างถนน คสล.สายหน้าวัง - ป่าแก้ม ม.8 ต.คลองทรายขาว - ม.6 ต.คลองเฉลิม
- 1.46 ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรชนิด Cape Seal สายบ้านทุ่งนา - แม่โต๊ะเคย ต.ทุ่งนารี ต.หนองธง
- 1.47 ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรชนิด Cape Seal สายบ้านพรูโอบ - บ้านท่ามะปรังค์ ม.1 ต.ทุ่งนารี
- 1.48 ก่อสร้างถนนลาดยางเลียบบทางรถไฟหารกง - หารเทา ม.1 ต.วังใหม่ ถึง ม.9 ต.หารเทา อ.ปากพะยูน
- 1.49 ก่อสร้างถนนลาดยางเลียบบทางรถไฟหารกง - หารเทา ม.1 ต.วังใหม่ ถึง ม.9 ต.หารเทา อ.ปากพะยูน
- 1.50 ก่อสร้างถนนลาดยางแบบผิวเรียบ Cape Seal สายป่าบอนดำ - ต.โลกสัก ม.5,6,7 และ ม.9 ต.ป่าบอน

- 1.51 ก่อสร้างถนนลาดยางสายหัวควน - แม่โต๊ะหล้า - ป่าไม้ไผ่ ม.4 ต.โคกทราย
อ.ป่าบอน
- 1.52 ก่อสร้างถนนลาดยางสายไสเลียบ - หนองกก ม.10 ต.เกาะเต่า ต.บ้านพร้าว
- 1.53 ก่อสร้างถนนลาดยางสายควนตะแบก ม.9 ต.เกาะเต่า - ม.6 ต.ลานข่อย
- 1.54 ก่อสร้างถนนลาดยางสายนาทราย - คลองใหญ่ ระหว่าง ม.5 ต.ป่าพะยอม เชื่อม
ม.2 ต.เกาะเต่า
- 1.55 ก่อสร้างถนนลาดยางสายทุ่งยาว - ไร่ลุ่ม - ม.11,3,4 ต.โคกม่วง - ม.10
ต.คลองเฉลิม
- 1.56 ก่อสร้างถนนลาดยางสายควนอ้ายแมน ม.7 ต.เขาชัยสน - บ้านโคกแมว ม.10
ต.โคกม่วง
- 1.57 ก่อสร้างถนน คสล. สายบ้านวังหลาม ม.13 ต.เขาชัยสน - ม.4 ต.จองถนน
- 1.58 ก่อสร้างถนน คสล. สายยางช้างแรด - วังหลาม ม.4 - ม.1 ต.ห่านโพธิ์ - ม.13
ต.เขาชัยสน
- 1.59 ก่อสร้างถนนลาดยางสายหน้าวัดจรรยาธรรม - บ้านแหลมดิน ผ่านพื้นที่ ม.5,6,9
ต.ห่านโพธิ์
- 1.60 ก่อสร้างถนน คสล. สายชอยไซเซ ม.10 ต.ควนขนุน - ม.1 ต.นาโหนด
- 1.61 ก่อสร้างถนน คสล. สายม่วงต้นเดียว ม.5,9 ต.ห่านโพธิ์ อ.เขาชัยสน - ม.4
ต.จองถนน
- 1.62 ก่อสร้างถนนลาดยางสายมาบ - คลองนุ้ย อบต.แม่ขรี - อบต.ตะโหมด ม.4
ต.แม่ขรี อ.ตะโหมด
- 1.63 ก่อสร้างถนนลาดยางสายพรุนายขาว - หนองเลน - หนองรง ม.5 ต.คลองใหญ่
อ.ตะโหมด
- 1.64 ก่อสร้างสะพาน คสล. บ้านคลองใหญ่ ม.1 - ม.8 ต.คลองใหญ่
- 1.65 ก่อสร้างสะพาน คสล. สายนบหิ์หรูน ม.4ข้ามคลองนะ ต.แม่ขรี อ.ตะโหมด
- 1.66 ก่อสร้างท่อเหลี่ยม คสล. สายด่านโลด - บ้านมาบ ม.3 ต.แม่ขรี อ.ตะโหมด
- 1.67 ก่อสร้างถนนลาดยางสายฟาร์มตัวอย่างจังหวัดพัทลุง ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 3
ม.1,8,10 ต.นาปะขอ
- 1.68 ปรับปรุงผิวจราจรถนนพรุท้อ - เพชรเกษม ม.3 ต.โคกทราย, ม.3,5 ต.ทุ่งนารี
อ.ป่าบอน
- 1.69 ปรับปรุงผิวจราจรถนนสายบ้านควนขนุน - บ้านโนไไร่ ต.ควนขนุน อ.ควนขนุน

1.70 ปรับปรุงผิวจราจรถนนสายบ้านสวน - บ้านสะพานไพร ต.ควนขนุน
อ.ควนขนุน

1.71 ปรับปรุงผิวจราจรถนนสายบ้านเขาเจ็ยก - บ้านโคกม่วง ต.เขาเจ็ยก อ.เมือง
พัทลุง

1.72 ปรับปรุงถนนสายสถานีขนส่งเฉลิมพระเกียรติฯ ต.เขาเจ็ยก อ.เมืองพัทลุง

1.73 ก่อสร้างถนน คสล.สายท่าสำภาเหนือ - สายบางอ้าย ม.11 ลำป่า - ม.7 ต.ชัยบุรี
อ.เมือง จ.พัทลุง

1.74 ปรับปรุงก่อสร้างถนนลาดยาง Cape Seal สายของ อบจ.พัทลุง สายบ้านลานแซะ-
บ้านหัสคุณ ต.นาขยาด อ.ควนขนุน

1.75 ก่อสร้างถนน คสล.สายป้อมน้ำมัน ม.10 ต.นาขนาด - ม.7 ต.คอนทราย
อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

1.76 ก่อสร้างถนนลาดยางสายควนขนุน - โคกวา - หุ่งลาน ม.4 - ม.1 ต.ควนขนุน
อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

1.77 ก่อสร้างถนน คสล.สายปากพะยูน- เกาะโคบ ม.4 ต.เกาะหมาก ต.ปากพะยูน
อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง

1.78 ก่อสร้างถนน คสล. สายชนะสิทธิอุทิศ(ศูนย์เด็กเล็ก) ม.1 - ม.6 ต.แม่ขรี
อ.ตะโหมด จ.พัทลุง

1.79 ก่อสร้างถนน คสล.สายบ้านไสยาบ - ชลประทาน ม.5 ต.ป่าพะยอม - ต.เกาะเต่า
ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

1.80 ก่อสร้างถนน คสล.สายหุ่งนารี - ท่าวังมัว เชื่อมต่อ ม.3 ต.หุ่งนารี อ.ป่าบอน
จ.พัทลุง

1.81 ก่อสร้างถนนลาดยาง Cape Seal สายพรุฟ้อ - หุ่งนารี มาบรรจบสายเพชรเกษม
ม.3 ต.โคกทราย - ม.3,5,9 หุ่งนารี

1.82 ก่อสร้างปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 4050 ตอนแยกทางหลวงหมายเลข 4047
บ้านแร่ - ทะเลสาป ต.ควนมะพร้าว ต.ลำป่า

1.83 ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรชนิด Cape Seal สายหารเทา - ควนแหวง

1.84 ค่าวัสดุก่อสร้างสำหรับบำรุงรักษาถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

2. การพัฒนาด้านอาชีพ การลงทุน การพาณิชย์ การท่องเที่ยว จำนวน 5 โครงการ รวม
งบประมาณ 15,981,000 บาท ได้แก่

- 2.1 จัดงานวิชาการ งานเกษตรแฟร์
- 2.2 จัดงานเทศกาล ล่องเรือแล่นทะเลน้อยครั้งที่ 12
- 2.3 จัดซื้อรถลากดูงานสนามโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง
- 2.4 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณ ทะเลน้อย ม.1,2,3,4,5 ต.ทะเลน้อย
ม.1,2 ต.พนางสูง
- 2.5 ก่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อส่งเสริมการลงทุนและสร้างรายได้ให้แก่ อบจ.พัทลุง
บริเวณสถานีขนส่ง ฯ
3. การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต จำนวน 11 โครงการ รวมงบประมาณ 13,480,000 บาท
ได้แก่
 - 3.1 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
 - 3.2 จัดสร้าง รั้ว ป้าย และปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี
 - 3.3 พัฒนาการศึกษาและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนภายในสถานศึกษา
 - 3.4 จัดงาน เปิดโลกการศึกษา สร้างปัญญาเด็กพัทลุง ระดับจังหวัด
 - 3.5 สนับสนุนการจัดงานมหกรรมวิชาการเปิดโลกการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา 1,2 ฯ
 - 3.6 จัดการแข่งขันกีฬา กรีฑา นักเรียน นักศึกษาและประชาชนจังหวัดพัทลุง ครั้งที่ 60
 - 3.7 แข่งขันกีฬามินิฮาล์ฟมารารอนจังหวัดพัทลุง
 - 3.8 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ
 - 3.9 ปรับปรุงอาคารศูนย์ OTOP และห้องน้ำ – ห้องส้วม สำหรับคนพิการ
 - 3.10 จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนนำร่องให้เป็นศูนย์กลางการจัดการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 3.11 ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดพัทลุงกับ อบจ.พัทลุง ให้แก่เด็กและเยาวชนใน
สถานศึกษา
4. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
จำนวน 3 โครงการ รวมงบประมาณ 3,827,500 บาท ได้แก่
 - 4.1 เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลา
 - 4.2 ส่งเสริมการใช้ก๊าซชีวภาพจากฟาร์มสุกรจังหวัดพัทลุง
 - 4.3 ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่มีก๊าซชีวภาพเพื่อการสาธิตร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์
จังหวัดพัทลุง จำนวน 3 ชุด

5. การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 6 โครงการ รวมงบประมาณ 1,900,000 บาท ได้แก่

5.1 ส่งเสริม ศิลปะ วัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง

5.2 จัดงานมาลิตกลางจังหวัดพัทลุง

5.3 พัฒนาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

5.4 ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจังหวัดพัทลุง

5.5 สักการะพระพุทธรูป รัตนตรายชัยวัฒน์จตุรทิศน้อมจิตเทิดไถ่องค์ภูมิพลเสริมสิริมงคลต้อนรับปีใหม่

5.6 สนับสนุนการประชุมพระสังฆาธิการสืบสานพระพุทธศาสนาจังหวัดพัทลุง

6. การพัฒนาด้านการจัดระเบียบสังคม และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

-

7. การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการพัฒนาบุคลากร จำนวน 8 โครงการ รวมงบประมาณ 2,232,000 บาท ได้แก่

7.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน การจัดกิจกรรมเวทีประชาคม

7.2 การดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

7.3 จัดทำและปรับปรุง websiteขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

7.4 ฝึกอบรมสัมมนาพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของคณะผู้บริหาร,ข้าราชการ และลูกจ้าง อบจ.พัทลุง

7.5 สัมมนาผู้นำมัธยม

7.6 จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมของ อบจ.พัทลุง (สมุดบันทึก)

7.7 ผลិតสื่อประชาสัมพันธ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

7.8 จัดทำวารสารองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงรายเดือน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนา ประจำปี 2552 รวมทั้ง 7 ยุทธศาสตร์ จำนวน 193 โครงการ งบประมาณ 542,176,800 บาท โดยเป็นโครงการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 117 โครงการ คิดเป็น 60.62 % ของโครงการทั้งหมด รวมงบประมาณ 377,903,000 บาท

จากการวิเคราะห์และพิจารณาการดำเนินการ โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

ผลการศึกษาพบว่า

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการสนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นจำนวนถึง 60.62 % ของโครงการทั้งหมด โดยใช้งบประมาณเป็นจำนวน 69.70 % ของงบประมาณทั้งหมด ไม่รวมงบประมาณรายจ่ายประจำ

2. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ด้านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสอดคล้อง สนับสนุน และปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะเห็นได้จากการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพการบริการ ได้แก่

2.1 มีการบริหารการท่องเที่ยว โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดงานสักการะพระพุทธรูป ไร่นาคันทรายชัยวัฒนธรรมน้อมจิตเทิดไถ่องค์ภูมิพลเสริมสิริมงคลต้อนรับปีใหม่ จัดงานวิชาการงานเกษตรแฟร์ และจัดงานเทศกาล ล่องเรือแล่นกทะเลน้อยครั้งที่ 12

2.2 พัฒนา บุรณะ พื้นฟู แหล่งท่องเที่ยว

2.3 การควบคุมคุณภาพแวดล้อม และลดมลภาวะ ปรับปรุงภูมิทัศน์

2.4 มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ถนน น้ำประปา

2.5 มีการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. โครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ควรดำเนินการเพิ่มเติม ได้แก่

3.1 เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการ ให้มีความรู้ และทักษะ ทั้งด้านภาษา มาตรฐานการบริการ

3.2 เร่งพัฒนาบุรณะ พื้นฟู มรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม

3.3 สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว

3.4 เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

3.5 โครงการสนับสนุน หรือจัดตั้งศูนย์ส่งเสริม และจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้าน 4 M's และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน)

1. ด้านบุคลากร

1.1 ความเพียงพอของบุคลากรที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีบุคลากรจำนวนมาก มีข้าราชการจำนวน 114 คน มีลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 188 คน ซึ่งนับว่ามีบุคลากรเป็นจำนวนมาก แต่บุคลากรที่รับผิดชอบงานท่องเที่ยวโดยตรงไม่มี งานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีอัตรากำลังในการบริหารงานประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 14 คน

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการทำงาน ให้ความสำคัญ และให้ความสนใจเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยมีมวลชนจัดตั้งที่เข้มแข็ง คอยสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงหลายกลุ่ม เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในชุมชนต่าง ๆ, กลุ่มผู้ผลิตสินค้าศิลปหัตถกรรม กลุ่มผลิตสินค้าของที่ระลึก โดยใช้วัสดุพื้นบ้านหรือมีสัญลักษณ์ของท้องถิ่นซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงส่งเสริมเพื่อการท่องเที่ยว, กลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัด ซึ่งมีทั้งหมด 5 ประเภท 74 กลุ่ม ได้แก่ ประเภทสมุนไพร มี 15 กลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำมันตะไคร้หอม, กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าว และกลุ่มผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรพันโรคา เป็นต้น, ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก มี 18 กลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกระจูด, กลุ่มผลิตภัณฑ์หนังตะลุง และกลุ่มผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว เป็นต้น, ประเภทเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย มี 6 กลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอหน้าเกาะ, กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องประดับคริสตัล และกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้ายกดอก เป็นต้น, ประเภทอาหาร มี 31 กลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบม้วน, กลุ่มผลิตภัณฑ์ลูกหยี และกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง เป็นต้น และประเภทข้าวสาร มี 14 กลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยดบ้านปาว, กลุ่มผลิตภัณฑ์ข้าวหอมนิลท่าสำเภาก็ได้ และกลุ่มผลิตภัณฑ์ข้าวกล้องสังข์หยดงอก เป็นต้น

จังหวัดพัทลุงมีผู้รู้และนักวิชาการที่มีความสามารถภายในจังหวัดมาก สามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนิน งานพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยว และที่มีส่วนร่วมให้การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว

1.2 ประสบการณ์และความชำนาญของบุคลากรต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีการจัดประชุมสัมมนาเพิ่มทักษะ ความชำนาญในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนจัดขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่บุคลากรที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยวบ่อยครั้ง บุคลากรยังขาดความรู้ ความชำนาญด้านการท่องเที่ยว และการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวแปลกใหม่ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรขาดความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม ซึ่งเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว จะเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณ โดยเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก

2. ด้านงบประมาณ

2.1 ความเพียงพอของงบประมาณที่จัดสรรเพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีงบประมาณในการบริหารงานเป็นจำนวนมากแต่ งบประมาณที่สนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับ งบประมาณทั้งหมด งบประมาณที่จัดสรรสำหรับการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือการสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้กับหน่วยงานอื่น ได้ผ่าน ประชาคมหมู่บ้าน ได้รับความคิดเห็นจากหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย และได้ผ่านความเห็นชอบจากสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกำหนดให้การสนับสนุน โครงการและการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ และเหมาะสม

2.2 ความมีประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถบริหารจัดการงบประมาณด้วยตนเอง ประสิทธิภาพด้านงบประมาณที่สามารถเบิกจ่ายได้ตามกรอบของข้อบัญญัติและกฎหมาย แต่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีจำกัดเมื่อเทียบกับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ ต้องกระจายการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทำให้การจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยวอาจจะมีน้อยไป โบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงไม่สามารถเข้าไปดูแล รับผิดชอบได้โดยตรง อีกทั้งหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดพัทลุง ยังมีปัญหาในการประสานการดำเนินการ มีช่องว่างหรือความไม่ต่อเนื่องเกิดขึ้น

2.3 การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีงบประมาณในการบริหารงานจำนวนมาก มีการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนพื้นฟูลุ่มน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ที่เหมาะแก่การจะบำรุงรักษา และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนพัฒนา โดยให้กระจายไปตามศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการพัฒนาถนนสายหลัก สายรอง ที่เชื่อมต่อระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ พัฒนาระบบขนส่ง ระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบบริการสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว แต่การพัฒนาสาธารณูปโภคยังมีข้อจำกัดอยู่ เพราะต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงาน กรมทางหลวง การไฟฟ้า องค์การโทรศัพท์

2.4 การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้ให้การสนับสนุน องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ชุมชน หมู่บ้าน ในการนำเครื่องจักรกลเข้าไปดูแลปรับสภาพถนนที่มีสภาพขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ และปรับปรุงแม่น้ำ ลำคลอง ให้เป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว มีการอำนวยความสะดวกโดยการจัดบุคลากร เข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานชุมชน หน่วยงานท่องเที่ยว ในแต่ละ โอกาส องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงก่อสร้างศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและความปลอดภัย ป้ายบอก ตั้งอยู่ที่อำเภอป่าบอน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัด และดำเนินการก่อสร้างถนนหนทางให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย

3. ด้านวัสดุ

3.1 ความเพียงพอและความทันสมัยของวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีวัสดุครุภัณฑ์ มีเครื่องจักรกล ชนิดต่าง ๆ ที่ทันสมัย และเพียงพอสามารถดำเนินการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำงานอย่างพร้อมเพรียง เช่น ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย มีความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์สำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สำหรับการสืบค้นข้อมูลประจำที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและความปลอดภัยป่าบอน มีวารสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หนังสือข้อมูลการท่องเที่ยว มีวัสดุด้านการเผยแพร่ เช่น การผลิตวีดีทัศน์ เพื่อสนับสนุน และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

4. ด้านการจัดการ

4.1 การสร้าง/ปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยว

มีการปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางสังคม มีการปรับปรุงกิจกรรมให้เชื่อมโยงกันอย่างกลมกลืน เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ต้องสอดคล้องกับกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เช่น ถ้าเขานางชี ถ้ำน้ำคลองวงค์ ก่อสร้างศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและความปลอดภัย อ.ป่าบอน เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ทางด้านการท่องเที่ยว ศาสนา และวัฒนธรรม

4.2 การประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม โดยมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีและต่อเนื่อง ดำเนินการให้มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยการสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี มีการจัดทำคู่มือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อแจกให้กับผู้ต้องการคู่มือ มีการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของวารสารประจำเดือนที่เผยแพร่ไปยังหน่วยงานภายในและต่างจังหวัด สนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว กับหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อีกทั้งการส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมตามหลักสูตรการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์

4.3 การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ผ่านทางเวทีประชาคม มีสายด่วน 1133 และฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คอยรับฟังข้อมูล ตลอดจนความคิดเห็นและแนะนำแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดโครงการ อบจ.เคลื่อนที่พบประชาชน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชน ได้ตระหนักว่าการท่องเที่ยวจะทำให้พัทลุงพัฒนาไปทุกด้าน เพื่อให้คนพัทลุงทุกคนต้องสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

4.4 การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เชิงอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

การท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เชียงอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นจุดขึ้นของการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีการพัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ และโบราณสถานให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน เช่น วังเก่า - วังใหม่ พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเชียงอนุรักษ์ เขาอกทะลุ เขาเจ็ดยอด และมนเสน่ห์ของน้ำตกต่างๆ เช่น น้ำตกไพรวัลย์ น้ำตกโดนแพรทอง น้ำตกนกรำ น้ำตกมโนราห์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวจังหวัดพัทลุง เช่น วันอนุรักษ์มรดกไทย งานประเพณีเดือนสิบ งานประเพณีชักพระ และงานประเพณีของศาสนาอิสลาม สนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอิสลาม เช่น วันสำคัญทางศาสนา เทศกาลประจำปี เทศกาลรอมฎูร และการจัดงานเมาลิดกลาง

4.5 การกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มอบหมายงานให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบ โดยปฏิบัติงานตามกรอบนโยบายของคณะผู้บริหาร ระเบียบกฎหมายและพระราชบัญญัติควบคุม โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนจากแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีบุคลากรและงบประมาณเป็นจำนวนมาก มีการจัดทำแผนพัฒนาที่เป็นระบบ มีความอิสระในการบริหารงาน บริหารงบประมาณ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้ความสนใจการท่องเที่ยวเป็นพิเศษ แต่ในขณะเดียวกัน บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยว และบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรงไม่มี งบประมาณที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีน้อย มีการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยว มีการพัฒนาสาธารณูปโภคให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีวัสดุ ครุภัณฑ์ มีเครื่องจักรกล ชนิดต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ทันสมัย และเพียงพอสามารถดำเนินการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีการดำเนินการสร้างและปรับปรุง กิจกรรมการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยว การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เชียงอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีการกำกับดูแล กิจกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวไม่ได้ อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ทำให้เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยศึกษาจากข้อมูลเอกสารที่สำคัญ 5 ส่วน คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด แนวคิดการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การบริหารการท่องเที่ยว ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา โดยได้วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ตลอดจนวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้าน 4 M's และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน) ปรากฏผลดังนี้

1. วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง มีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงเป็นอย่างมาก

1.2 การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ด้านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสอดคล้อง สนับสนุน และปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล

2. วิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้าน 4 M's และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีบุคลากรและงบประมาณเป็นจำนวนมาก มีการจัดทำแผนพัฒนาที่เป็นระบบ มีความอิสระในการบริหารงาน บริหารงบประมาณ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้ความสนใจการท่องเที่ยวเป็นพิเศษ แต่ในขณะเดียวกัน บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจด้านการท่องเที่ยว และบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรงไม่มี

2.2 ด้านงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีงบประมาณในการบริหารงานเป็นจำนวนมากสามารถบริหารจัดการงบประมาณด้วยตนเอง แต่งบประมาณที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีน้อย งบประมาณส่วนใหญ่ใช้ในการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยว และพัฒนาสาธารณูปโภคให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2.3 ด้านวัสดุ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ มีเครื่องจักรกลชนิดต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ทันสมัย สามารถดำเนินการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.4 ด้านการจัดการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีการดำเนินการสร้างและปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยว การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวความธรรมชาติ เจริญบุรีรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีการกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน ตลอดจนมีองค์การทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุงหลายหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารรวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 15 คน ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีการประสานงานในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงและหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวโดยตรง

1.2 ควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีส่วนรับผิดชอบดูแลสถานที่ท่องเที่ยว ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานอื่น ที่อยู่ในจังหวัดพัทลุงด้วย

1.3 ควรให้มีหน่วยงานระดับกอง รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

1.4 ส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์ การจัดทำและจำหน่ายของที่ระลึก

1.5 ควรจัดให้มีการสร้างศูนย์สินค้าหัตถกรรม เพื่อเป็นศูนย์รวมในการจำหน่ายสินค้า

1.6 ส่งเสริมและสนับสนุนหรือจัดสร้างร้านอาหาร ร้านค้าขายของที่ระลึก สินค้าพื้นเมืองบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว โดยให้มีการออกแบบการก่อสร้างให้สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ

1.7 ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสมาคมและชมรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.8 ควรมีมาตรการที่ชัดเจน ในการดำเนินการเรื่องการบุกรุก และทำลายสถานที่ท่องเที่ยว

1.9 พยายามลดการขยายตัวของชุมชน ในบริเวณที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมรอบแหล่งท่องเที่ยว

1.10 ให้การสนับสนุนประชาชนในเรื่องของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดหาสถานที่ขายให้เหมาะสม

1.11 ให้การสนับสนุนการรณรงค์การรักษาความสะอาด และการจัดระเบียบโดยรอบสถานที่ท่องเที่ยว

1.12 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยว รักษาแหล่งท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

1.13 ควรเพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารจังหวัดพัทลุง

1.14 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้น

1.15 ควรให้มีการพัฒนาพื้นที่ในเขตชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

1.16 ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน หรือจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา สร้างสุขภาพ และสวนสนุก

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงควรส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ได้แก่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานท่องเที่ยวโดยตรง รวมทั้งบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานโรงแรม

2.2 ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้เรื่องการพัฒนา การส่งเสริมการท่องเที่ยว

2.3 ส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้ด้านศิลปกรรม ให้แก่เยาวชน ประชาชน

- 2.4 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสารการท่องเที่ยวที่เป็นปัจจุบัน ให้มีจำนวนมากพอ จัดทำแผนที่ขนาดใหญ่ แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดพัทลุง
- 2.5 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงควรจัดให้มีผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง ประจำที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
- 2.6 สร้างทัศนคติที่ดีต่อการบริการให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน
- 2.7 สนับสนุนงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ ในด้านการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
- 2.8 จัดให้มีการณรงค์ สร้างจิตสำนึก และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ชุมชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.ฉบับแนะนำจังหวัดพัทลุง. (2532). อนุสาร.อ.ส.ท. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กองแผนและงบประมาณองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง. (2551). แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ประจำปี พ.ศ.2552. พัทลุง: ม.ป.ท.
- ข้อมูลจังหวัดพัทลุง. (2553). วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤษภาคม 2553, เข้าถึงได้จาก http://www.phatthlung.go.th/district_list.php.
- ข้อมูลเมืองลุง.(2553). วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤษภาคม 2553, เข้าถึงได้จาก <http://www.muanglung.com/phattalung.htm>.
- จงจิตต์ ปิ่นทอง. (2545). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรกฤษณ์ เรืองเวช. (2550). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและอนุรักษ์ป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (จังหวัดชลบุรี). วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 3 (1), หน้า 67-80.
- จังหวัดพัทลุง. (ม.ป.ป.). เส้นทางใหม่ของผู้รักธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวภาคใต้. กรุงเทพฯ: ชุนหสาสน์.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชวงส์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: พิมเนศ.
- นิคม จารุมณี. (2542). การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์.
- ประวัติศาสตร์เมืองพัทลุง. (2553). วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤษภาคม 2553, เข้าถึงได้จาก <http://www.phatthalung.go.th/history.php>.
- ระพีพรรณ ทองห่อ และคณะ. (2546). ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการใช้จ่ายเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์และความต้องการใช้บริการของนักท่องเที่ยวต่างชาติ. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ลิขิต ธีรเวคิน. (2528). การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น : อภิธานศัพท์ของอารยธรรม
โลก. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- วนิดา แก้วเนตร. (2545). ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกประเภทหัตถกรรมพื้นบ้านของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาบ้านลาวาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิญญู อังคนารักษ์. (2518). การจัดการบริหารและการปกครอง. กรุงเทพฯ: กองวิชาการ
กรมการปกครอง.
- สนใจ รัชตวัฒนกุล. (2548). ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. (2542). การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมยศ มะลิลา. (2545). บทบาทและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยว
จังหวัดลพบุรี: ศึกษากรณีเทศบาลลพบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา นโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมักร ณะเจริญสุข. (2545). สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการท่องเที่ยว: ศึกษากรณีเกาะเสม็ด
ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาวดี ชาวผ้าขาว. (2548). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาว
ต่างประเทศในการเลือกซื้อของที่ระลึกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เสริมพันธ์ สาริมาร. (2543). การศึกษาหาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและ
เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภณ วัฒนมงคล. (2549). ศึกษาเรื่องการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: ศึกษากรณีหาดสอ
กรมสรรพาวุธทหารเรือจังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา นโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนันต์ อนันตกุล. (2521). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์เอส พรินต์ติ้ง
เซ็นเตอร์ จำกัด.
- อุทัย หิรัญโค. (2553). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

3. หน่วยงานของท่าน มีบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในด้านบุคลากรอย่างไร

3.1 ความเพียงพอในด้านบุคลากรที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ประสิทธิภาพและความชำนาญของบุคลากรต่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ความคิดอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

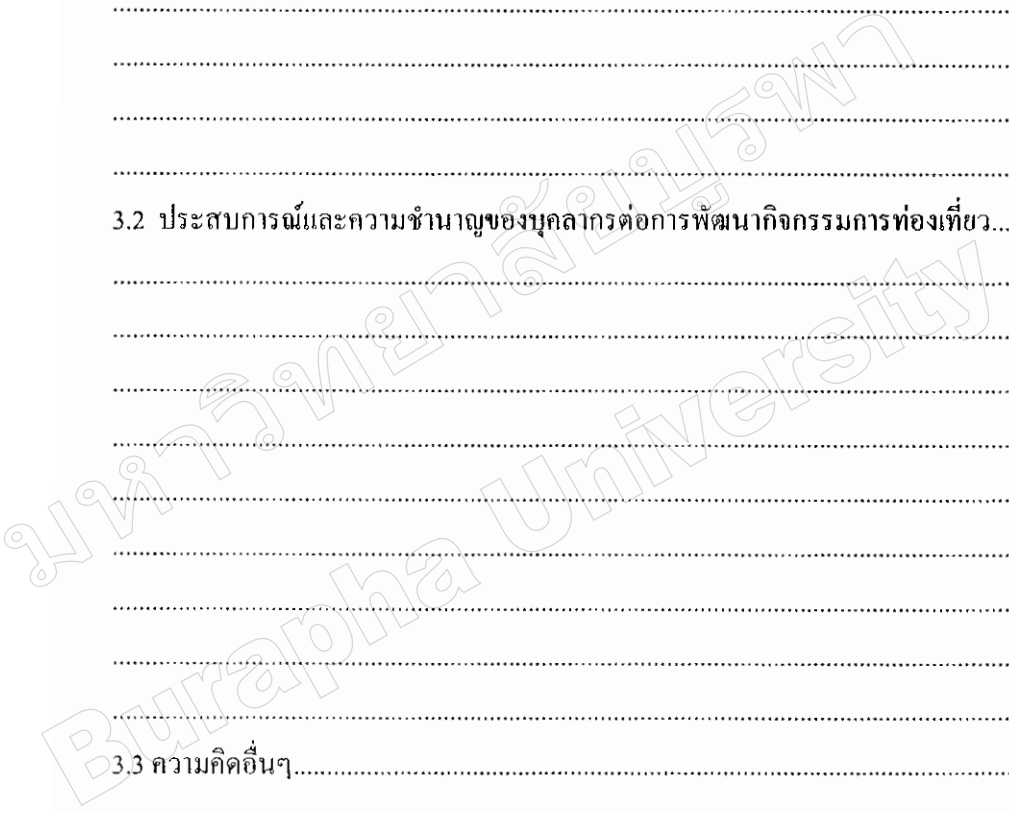
.....

.....

.....

.....

.....

4.4 การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยว.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

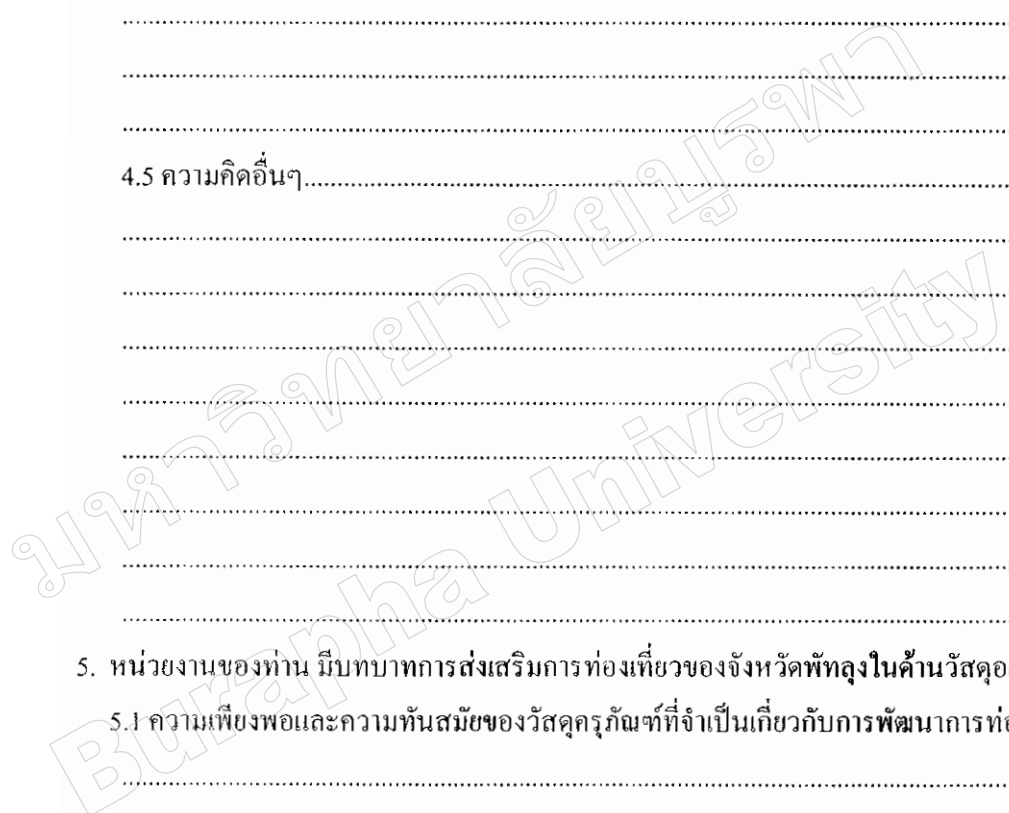
4.5 ความคิดอื่นๆ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. หน่วยงานของท่าน มีบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในด้านวัสดุอย่างไร

5.1 ความเพียงพอและความทันสมัยของวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5.2 ความคิดอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. หน่วยงานของท่าน มีบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในด้านการจัดการอย่างไร

6.1 การสร้าง/ปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.2 การประชาสัมพันธ์และการตลาดกิจกรรมท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

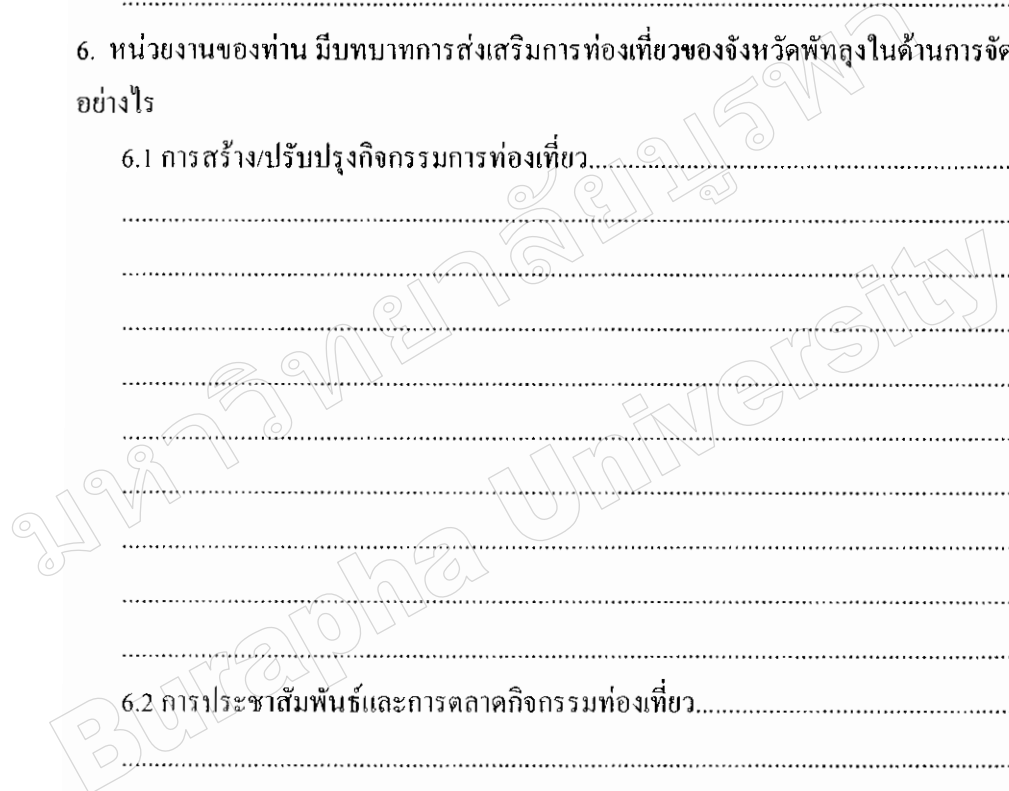
.....

.....

.....

.....

.....

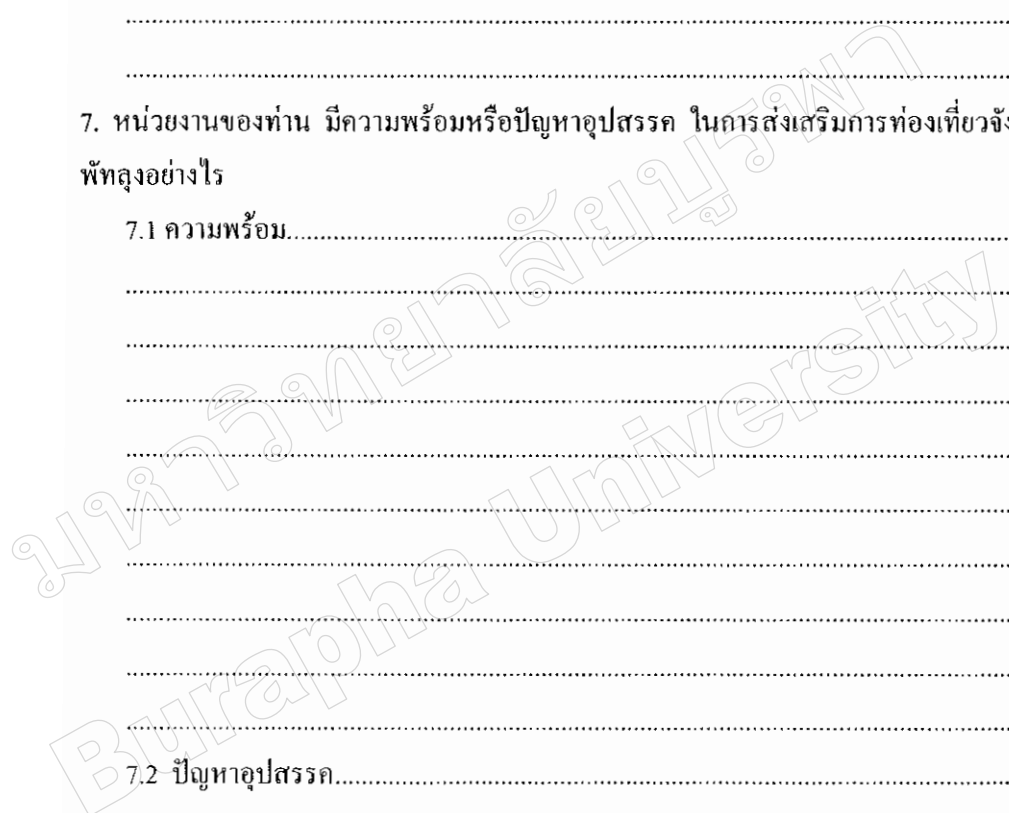

6.6 ความคิดอื่นๆ.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. หน่วยงานของท่าน มีความพร้อมหรือปัญหาอุปสรรค ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด
พัตลุงอย่างไร

7.1 ความพร้อม.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.2 ปัญหาอุปสรรค.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านใดหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

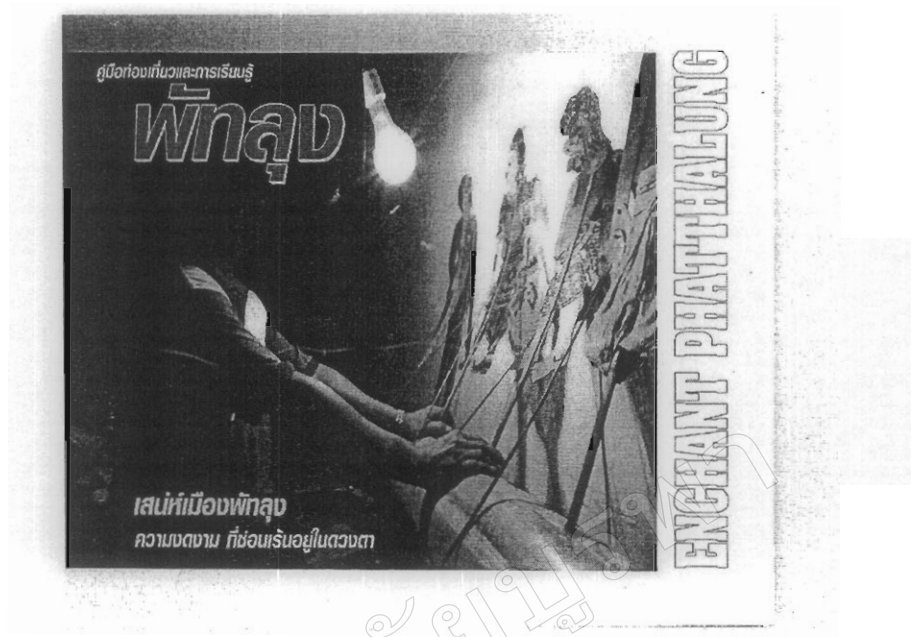
.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์..... วันที่...../...../.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ข
แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

คู่มือท่องเที่ยวและการเรียนรู้

พิทลุล

เสน่ห์เมืองพิทลุล
ความงดงาม ที่ซ่อนเร้นอยู่ในดวงตา

ENCHANT PHATTHALUNG

มหาวิทยาลัยบูรพา University

เมืองท่งโบราณ
อุบถาว
พราน้ำตึก
แหล่งนกน้ำ
ทะเลสาบงาม
เขื่อนทะเล
น้ำพร้อม

เสน่ห์เมืองพิทลุล
ความงดงาม
ที่ซ่อนเร้นอยู่ในดวงตา

คู่มือท่องเที่ยวจังหวัดพิทลุล
คุณหญิงกวี

ผู้ประพันธ์
นายสันติศักดิ์ สุพรรณสุนทร
นายก อบจ. พัทลุง
นายอนุชา นิมมาน
รองนายก อบจ. พัทลุง (1)
นายคำเนน นิมมานกุล
รองนายก อบจ. พัทลุง (2)
นายเมธี วัฒนทอง
เลขานายก อบจ. พัทลุง
นายไฉฉา วัฒนวิ
นายก อบจ. พัทลุง
นายพิชญานัน วัฒนวิ
ที่ปรึกษานายก อบจ. พัทลุง

บรรณาธิการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
มัลล อบจ. พัทลุง

กองบรรณาธิการ
รุศภัท พิทักษ์ เมธาภา นุชธานี
มาลา ศรีนิมมานันท์ วัฒนวิ วัฒนวิ
ศิริวรรณ คุณพาน พิชญานัน จันทระ

สำนักพิมพ์
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
โทร. 074 - 513-422 โทรสาร 513-131

ออกแบบและผลิต
ภาค สำนักพิมพ์ ไม่น้อย โทร. 083 - 186-2277
เมืองพัทลุง โทร. : อำนวยการ สงวนลิขสิทธิ์

ENCHANT PHATTHALUNG

ประวัติศาสตร์เมืองพัตลุง
HISTORY OF PHATTHALUNG

พัตลุง เมืองเก่าแก่ที่ถูกบันทึกทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการตีความเป็นมาแต่โบราณ มีประจักษ์พยานที่เป็นโบราณสถาน ศิลปวัตถุ ที่มีอายุร่วมยุคสมัยกับศิลปศรีวิชัย หรือราวพุทธศตวรรษที่ 13-16 โดยเงาสะท้อนลงในบริเวณสถานที่ซึ่งคงเหลือไว้เป็นมรดกอันล้ำค่าคู่บ้านคู่เมืองพัตลุง

พัตลุง เมืองประวัติศาสตร์ ที่มีหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคก่อน โดยมีหลักฐานเก่าแก่ที่สุดคือ การค้นพบเครื่องมือหินกะเทาะที่อุฎโงงใต้ ก็บ่งชี้พระเชาธิปไตย และหลักฐานที่เก่าแก่รองลงมา คือการค้นพบเครื่องมือ เครื่องใช้ของยุคยุคหินใหม่ ที่ถ้ำละพงหิน เขาเจ๊ก โครงกระดูกมนุษย์และเครื่องมือหินเผา ที่เขาถ้ำเลื่อง อำเภอเมืองพัตลุง นอกจากนี้ยังค้นพบงานเงินจัดสมัยใหม่ กระดาษอยู่ในเกือบทุกพื้นที่ แสดงว่าการตั้งถิ่นฐานที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจะระวางออกไปโดยสันนิษฐานว่า ชุมชนเหล่านี้ ได้มีการติดต่อสัมพันธ์

ENCHANT PHATTHALUNG

พระพุทธรูปโบราณสมัยอู่เมืองพัตลุง

พระพุทธรูปคู่เมืองพัตลุง พระพุทธรูปหินดินทรายสมัยวัฒนธรรมศรีวิชัย พระพุทธรูปหล่อสำริดปางสมาธิ เป็นพระพุทธรูปสี่มุมเมืองของประเทศไทย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาพรราช โปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้เป็นพระสิริมงคลเมืองของประเทศไทยภาคละ 1 องค์ เมื่อ พ.ศ. 2511

สำหรับภาคใต้ ได้นำมาประดิษฐานไว้ภายในศาลาถาวรบุษ บริเวณใจกลางเมืองพัตลุง ระหว่างศาลากลางจังหวัดพัตลุงและศาลากลางจังหวัดพัตลุง

เขากทะลุ KHAO OK THA-LUH

เขากทะลุ เป็นเขาคินูนตั้งอยู่ตามแนว เทนโน-ได ออคเขากทะลุ ประมาณ 250 เมตร ยาวประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นภูเขาที่มีความสำคัญ มีความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นหลักเมืองที่คง คอยเหล่านีหาเรา การจึงนำภาพเขากทะลุและเจดีย์บนยอดเขา มาทำเป็นตราสัญลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง

นอกจากนี้ เขากทะลุยังเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเช่น ถ้ำมรกตเทพนิมิต ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์ถ้ำมรกต ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ลักษณะถ้ำเป็นถ้ำหินปูน มีหินงอก หินย้อยสวยงามมาก และนักท่องเที่ยวเดินเยี่ยมชมกันไม่ขาดสาย ส่วนบนภูเขาอันมีเจดีย์อันวิจิตรสามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองพัทลุงได้

การเดินทางไปถ้ำมรกตเทพนิมิต จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออกตามถนนราชมรรคา ขึ้นเขาเขาไฟแล้วเลี้ยวซ้ายตามถนนลาดยาง ระยะทางประมาณ 1.50 กิโลเมตร

ENCHANT PHATHALUNG

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

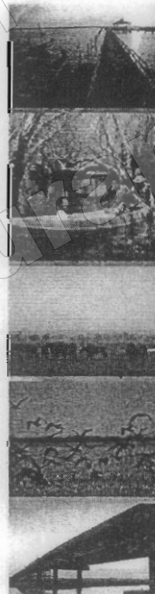
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย THA-LE NOI NON-HUNTING AREA

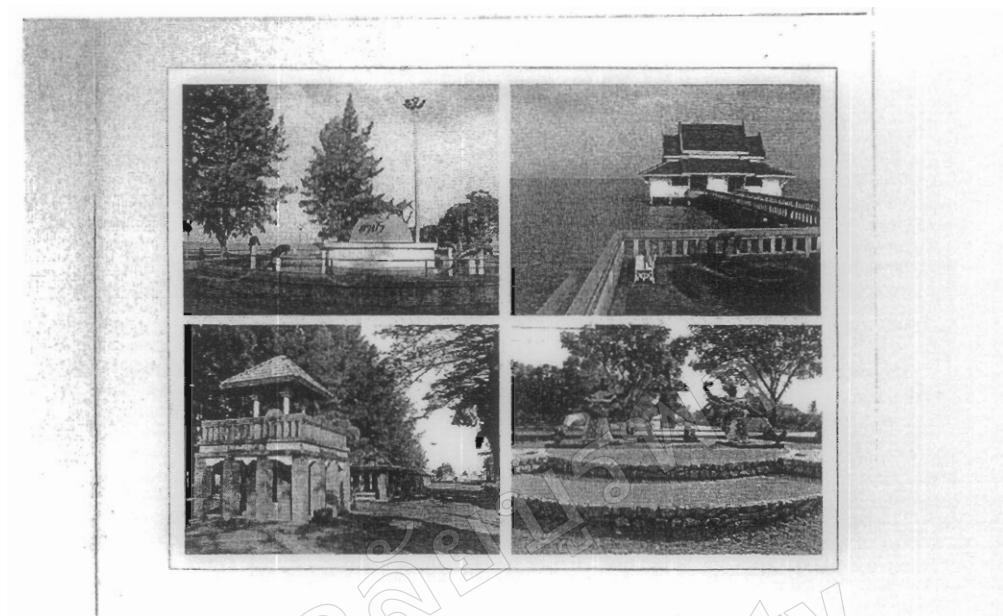
ทะเลน้อย ได้รับการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2517 และได้รับกษาประกาศจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2518 มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดพัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย มีพื้นที่รวมทั้งหมดประมาณ 285,225 ไร่ หรือ ประมาณ 457 ตารางกิโลเมตร โดยมีฝั่งแม่น้ำปักษ์ (ทะเลน้อย) ประมาณ 17,500 ไร่ หรือ ประมาณ 28 ตารางกิโลเมตร

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย (บริเวณปากพวยควนเข็ญ) ได้รับการประกาศเป็นเขื่อนฝั้นน้ำหรือเขื่อนกั้นน้ำที่มีความสำคัญระดับโลก ลำดับที่ 110 ของโลก และเป็นลำดับที่ 1 ของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2541 และเป็นเขื่อนกั้นน้ำที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย

ทะเลน้อย เป็นทะเลตื้นในธรรมชาติที่สวยงาม เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นถิ่นอาศัยของนกน้ำทั้งประจำถิ่นและนอกเขตฯ กว่า 265 ชนิด มีทะเลสาบกว้างไกลสุดสายตาและบานสะพรั่งในยามเช้าเป็นที่ตื่นตาของผู้ที่เห็น โดยนักท่องเที่ยวสามารถล่องเรือชมทะเลบัวสี่พันดวงได้ ที่กม.ที่ ๖ ภายใต้นครหน้าสำนักงานเขต โดยเรือ ๕ ลำ สามารถรับผู้โดยสารได้ 8 คน

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ตั้งอยู่เลขที่ 113 ม.2 ต.พวยควน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง ห่างจากตัวเมืองพัทลุงในทางทิศเหนือ ประมาณ 32 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 41 ประมาณ 18 กิโลเมตร เมื่อชาวชาวตรังแยกโพธิ์ทอง ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 408 ม.๖๗ บ้านควนขนุน อีกประมาณ 14 กิโลเมตร ไปจนถึงจุดนัดก็จะถึงที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยตั้งอยู่ทางขวามือ และสามารถติดต่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยโดยตรงได้ที่ เบอร์โทรศัพท์ 074 : 685-230

มหาวิทยาลัย
Burapha University

วัดเขียนบางแก้ว

WAT KIEN BANGKAEW

วัดเขียนบางแก้ว เป็นวัดเก่าแก่ซึ่งยังคงเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมที่นับว่าภาคใต้ เจดีย์แก้วพระยาสุรสงครามเจ้าเมืองถึงพระเป็นผู้สร้างขึ้นใน พ.ศ.1542 วัดเขียนบางแก้วมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ เจดีย์แก้วคำขวัญ ฐาน 8 เหลี่ยม มีขนาดสูง 12 เมตร ฐานยาว 16.650 เมตร ลักษณะเจดีย์เป็นแบบพระวังคำ ภาคใต้ประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่อง 2 องค์ และพระพุทธรูปปางมารวิชัย 32 องค์

วัดเขียนบางแก้ว ตั้งอยู่เขตหมู่ที่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสนไปตามถนนสายเขาชัยสน-จงกล ระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร และแยกซ้ายไปทางทิศเหนือ อีกประมาณ 2 กิโลเมตร ก็จะมองเห็นวัดเขียนบางแก้วตั้งโดดเด่นอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ

วัด
พ
ณ
น
ธ
ร
ม
ร
ร
ร

วังจันทน์เมืองพัทลุง (วังเก่า-วังใหม่)

วังจันทน์เมืองพัทลุง ประกอบด้วย "วังเก่า" และ "วังใหม่" เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

วังเก่า เป็นวังจันทน์เมืองพัทลุง คือ พระยายศยธิดาธิราช (ยศ จันทน์) แห่งอาณาจักรนครศรีธรรมราช ส่วนวังใหม่ อยู่ทางทิศใต้ติดกับชายคลองลำปำ เป็นตึกไม้ชั้นเดียว 5 หลัง แบ่งเป็นเรือนนอนและเรือนครัว เรือนทุกหลังสร้างด้วยไม้ชั้นเดียวแบบโบราณ นอกจากนี้ บริเวณวังจันทน์เมืองพัทลุงยังมีศาลาโขนวังเก่าและเรือนพัทลุงซึ่งเป็นเรือนเก่า สมัยรัชกาลที่ 5

วังจันทน์เมืองพัทลุง แต่ก่อนเป็นมณฑลของกษัตริย์นครศรีธรรมราชวังเก่า คือ นามภาษาโบราณเอ๋ยที่กรมศิลปากรถือเป็นสมบัติของชาติ และเพื่อกำหนดอนุรักษ์ไว้ ปัจจุบันได้มีหน่วยงานที่ดูแลประจักษ์เป็นไปจันทน์ โขนและละครสาขาวังจันทน์เมืองพัทลุง ตั้งอยู่ที่ถนนเอี่ยมมิถิทธิง ส่วนของลำปำ ย่านเมืองพัทลุงสามารถเดินทางได้จากศาลากลางจังหวัดพัทลุงไปทางทิศตะวันออก ตามถนนสายสามกิโลเมตรถึงวังเก่า ประมาณ 7 กิโลเมตร วังจันทน์เมืองพัทลุงจะอยู่ทางขวามือ

WANGKAO-WANGMAI

วัดเข่าอ WAT KHAO-OR

วัดเข่าอตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลชะลอกอกเหนือ อำเภอควนขนุน ห่างกันประมาณ พ.ศ.1651 เดิมชื่อวัดประตู่หมอบ เป็นแหล่งวิชาทางไสยศาสตร์ ที่มีชื่อเสียงโด่งดังมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีสาธุชนจำนวนมากมาขอรับสิริมงคลต่างๆ กับมาก

พระเกจิอาจารย์ผู้ลึกลับวิชาทางไสยศาสตร์ ดังต่อไปนี้

พระอาจารย์ศรีเงิน วัดคอนหาอา พระครูพิพัฒน์สิริวิเศษ (อาจารย์คง) วัดบ้านสวน พระอาจารย์ปาน วัดเข่าอ และศิษย์ที่เป็นสายรเวทวาล ซึ่งคนทั่วไปรู้จักกันดี ได้แก่ พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช หรือขุนพันธรักษ์ราชเดช

มหาวิทยาลัยบูรพา

และ
เมือง
พื้น
ด้วย
ปัจจุ
ธรรม
กรีน
ตาม
๑๕๕

ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ

ชื่อ - สกุล	นายบุญพา เกื้อทอง
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2498
สถานที่เกิด	ตำบลตะพาน อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	221/1 หมู่ที่ 9 ตำบลตะพาน อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง โทรศัพท์ 08 - 1127-1086

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน

พ.ศ.2533 - 2538	สมาชิกสภาจังหวัดพัทลุง เขตอำเภอควนขนุน กิ่งอำเภอศรีบรรพต กิ่งอำเภอป่าพะยอม
พ.ศ.2538 - 2543	สมาชิกสภาจังหวัดพัทลุง เขตอำเภอศรีบรรพต
พ.ศ.2551 - ปัจจุบัน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง เขตอำเภอศรีบรรพต

วุฒิการศึกษา

พ.ศ.2552	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศบ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ.2553	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทั่วไป) วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา